

Da bi proizvajalci laže prišli do bese-
de, oziroma, da bi močneje vplivali na
naš vsestranski razvoj, so bili ob zadnjih
volitvah izvoljeni zbori proizvajalcev tu-
di v okviru občin, kjer predstavljajo
sestavni del ljudskih odborov.

Poldruge leto je že tega, ko so ti or-
gani na delu. Se pravi, dovolj časa za
pregled, kako se uveljavljajo, kako iz-
polnjujejo zaupane naloge. Kot je pred
kratkim pokazala posebna analiza, zbori
proizvajalcev po občinah v večini še niso
našli svoje oblike dela. To zlasti velja
za zbere proizvajalcev v industrijsko šib-
kejših občinah, kot na primer v Železni-
kih, Zireh, Bohinju in na Bledu. Ločene

seje teh organov, kjer bi kot predstavi-
niki neposrednih proizvajalcev razpravlja-
li o važnih gospodarskih in družbenih
vprašanjih ter o tem zavzemali svoja sta-
lišča, so zelo redke.

Edino na Jesenicah in v Kranju so se
ti organi začeli uveljavljati na torišču

Proizvajalci

važnih vprašanj, kot odločujoči faktor.
Mnoge težave, ki so pred leti bile med
Železarno in občino na Jesenicah, je od-
stranil prav zbor proizvajalcev. Zbor pro-
izvajalcev ObLO Kranj je samostojno

pretresal posamezna važna vprašanja in
dal mnoga, važna priporočila gospodar-
skim organizacijam. Zbor proizvajalcev v
Kranju je tudi edini, ki je že začel uve-
ljavljati načrtno povezavo z volivci —
proizvajalci.

Na tem področju delavskega uprav-
ljanja je torej zelo važna oblika in način
dela. Zato je zelo aktualna naloga utr-
jevanje teh organov. V okviru občin in
morda tudi okraja bi bil potreben celo
poseben organ, ki bi spremljal delo zbo-
rov proizvajalcev, jim pomagal pri uve-
ljavljanju dosedanjih izkušenj in pri od-
stranjevanju njihovih težav.

I. c.

Ledena plošča na blejskem jezeru je v veliko zadovoljstvo vsem
ljubliteljem drsanja.

Z občinske konference SZDL v Radovljici

Za načrtno gradnjo, da se čimprej zagotovi potrebnih 400 stanovanj

V torek, 17. t. m. je bila v Ra-
dovljici redna letna konferenca
Občinskega odbora SZDL. Raz-
pravljali so o življenjskih pogojih
delavcev, o zaposlovanju, o fluk-
tuaciji, o povezavi dela SZDL z
ostalimi organizacijami na vasi,
o pripravah za zbere valivcev,
ki bodo v začetku marca, o delu
KZ in o združitvi nekaterih kra-
jevnih odborov SZDL.

Vrednost proizvodnje, kot je
povedal predsednik ObO SZDL
tov. Vinko Koprivec, se je lani
povečala za 5% v primerjavi s
prejšnjim letom. Osebnih doho-
dek v industrijskih podjetjih pa
se je povečal za 9,6% brez upo-
števanja izplačila plač nad tarif-
nimi postavkami, premij ter
ostalih dohodkov. Konec decem-
bra lani je bilo zaposlenih v in-
dustriji te občine 2.462 oseb. To
število naj bi se letos nikakor
ne povečalo. Gospodarske orga-
nizacije, ki so presegle dovoljeno
število zaposlenih po perspektiv-
nem načrtu za leto 1961, naj letos
zmanjšajo ta presežek za polovico.
Hkrati s politiko zaposlovan-
ja pa je treba omejevati fluk-
tuacijo. Ta hudo zmanjšuje na-
pore za povečanje produktivnosti
dela. Lani se je izmenjalo skoraj
tretjino zaposlenih, kar je zelo
veliko. Novo delovno silo bodo,
kot je bilo rečeno na konferenci,

usmerjali predvsem v gozdar-
stvo, gradbeništvo in druge ko-
munalne dejavnosti.
Nagel razvoj industrije v ob-
čini je povzročil težke komun-
alne stanovanjske probleme. Šte-
vilo prebivalstva se je v zadnjih
šestih letih povečalo za 11 od-
stotkov. Vloženih je preko 400
prošenj za stanovanja.
Na konferenci je bilo govora
tudi o preskrbi, trgovini in o
delu kmetijskih združenj, ki naj bi
postale nosilec in organizator
razširjene reprodukcije. Doseda-
nje delo KZ ni v zadostni meri
vodilo k povečanju kmetijske
proizvodnje.
Zadruga je bila preveč ločena
od kmeta. Zato je nujno siste-
matično proučevati stanje vsake
zadruga posebej.

V zaključkih konference je bilo
predvsem poudarjeno, naj SZDL
da KZ potrebne napotke, kako
naj odkupijo zemljo od tistih
lastnikov — delavcev, ki jim je
zemlja v breme. Krajevni odbori
SZDL naj večkrat kličejo na
svoje sestanke odbornike ObLO,
direktorje, predstavnike DS in
UO na svojem terenu in od njih
zahtevajo potrebna pojasnila.
ObLO naj ne podpira individual-
nih gradenj, ker se s tem stan-
ovanjska kriza ne rešuje na-
črtno. SZDL naj vključuje v
članstvo doraščajočo mladino,
kakor tudi ostale, saj je od
7.743 volivcev v občini le 5.775
članov SZDL ali 75%. Največ je
še nevlčanjenih v Zgoša—Zapu-
že, na Brezjah in v Kroplj.

V občini je bilo 19 osnovnih
organizacij SZDL. Sklenili so,
naj se nekatere manjše združijo
in s tem zmanjša skupno šte-
vilo na 14.

Na koncu konference so izvo-
lili dve komisiji, in sicer komi-
sijo za družbeno upravljanje in
komisijo za družbene organiza-
cije. Za predsednika je bil po-
novno izvoljen tov. Vinko Ko-
privec.

C. R.

G. BERENSON NA GORENJSKEM

Kranj, 19. februarja. — Direk-
tor ameriškega urada za medna-
rodno sodelovanje v Beogradu,
g. Robert Lawrence Berenson je
danes dopoldne obiskal tovarno
-Iskro- v Kranju. V spremstvu
predstavnika urada za tehnično
pomoč pri Izvršnem svetu LRS
in drugih si je ogledal nekatere
oddelke tovarne.

V načrtu obiskov ima g. Be-
renson še Jesenice. Zeli si pa še
danes ogledati tudi Puškarno v
Kranju in podjetje Elan v Be-
gunjah, kjer izdelujejo športno
opremo in sruči.

—c

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO XII., ST. 14 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 20. FEBRUARJA 1959

Nov revolucionarni korak v izgradnji socialističnih odnosov

NACIONALIZACIJA ZAZIDALNIH OKOLIŠEV

Predlog ObLO Jesenice znova v razpravi - Še 26 milijonov
za ceste - Krediti podjetju »Elan«

Seja OLO, ki je bila v torek, 17. februarja,
je bila razmeroma kratka, vendar so odborniki
razpravljali in sprejeli nekaj zelo pomembnih
ukrepov.

Osvrednja zadeva na torkovi seji je bila na-
cionalizacija oziroma določitev ožjih gradbenih
okolišev v okraju Kranj. Predhodno so o grad-
benih okoliših razpravljali občinski ljudski od-
bori na svojih sejah in dostavili OLO končne
predloge.

Gre za revolucionaren korak v izgradnji socialističnih od-
nosov. Z nacionalizacijo gradbenih
zemljišč in najemniških stavb bo
odstranjena možnost izkoriščanja
na tem področju. Hitra industria-
lizacija in s tem tudi stanovanj-
ska in komunalna gradnja v sre-
diščih je povečala povpraševanje
po zazidalnih površinah. Cene
ne so rastle in lastniki so brez
truda in znoja kar čez noč zahtevali
višje cene za stavbe in
parcele. Sam razvoj družbe jim
je prinašal možnost izkoriščanja
tako nasproti skupnosti kot na-
sproti posameznikom, gradite-
ljem. Kar pa je bilo še huje:
privatno lastništvo je vse resneje
oviralo načrtno gradnjo in urba-
nistično urejevanje krajev in
mest.

Seveda bodo lastnikom teh povr-
šin odplačali zemljo po zmer-
ni, povprečni ceni, tako da nika-
kor ne bodo prizadeti.

Ko so predstavniki občinskih
odborov predložili predlog grad-
benih okolišev v pretres OLO,
so razen utemeljitev tudi grafi-
čno prikazali, kod naj bi teklo
meje, oziroma do kam naj bi
segali zazidalni okoliši. V vseh
občinah, kot je razvidno, so sku-
pali vključiti v gradbeni okoliš
nemo tiste površine, ki so nujno
potrebne za stanovanjsko grad-
njo v bližnji prihodnosti in so
hkrati težili za tem, da se izog-
nejo kmetijskim površinam. Da
bi bile meje med temi okoliši
čimbolj prirodne, so povsod sku-
pali za to uporabiti potoke, že-
lezniške proge, ceste in podobno.

V skupni razpravi o vseh pred-
logih je bila pomembnejša samo
pripomba k jeseniškemu pred-
logu. Menili so, da predlogi
gradbenih okolišev za Blejsko
Dobravo in Zirovnico kot tudi
za Mojstrano in Hrušico niso
dovolj utemeljeni. Zato so skup-
no z vsemi ostalimi predlogi za
Kranj, Skofjo Loko, Tržič z na-
selji Pristava in Križic, ob pred-
logu za gradbeni okoliš Želez-
nikov in Ziri, za Radovljico z
naseljem Lesece, za občino Bled

in gozdarstvo ter upravnega od-
bora gozdnega sklada je zato na-
rejena precejšnja sprememba.
Celotne letošnje investicije iz
gozdnega sklada v znesku 164
milijonov so zmanjšali za 26 mi-
lijonov dinarjev, ki jih bodo dali
za urejevanje nižinskih cest.
Znesek bodo dodelili republiški
upravi za ceste kot udeležbo
OLO Kranj za modernizacijo ne-
katerih potrebnih in zelo pro-
metnih cest. Največ bodo dali
za ureditev ceste Skofja Loka—
Gorenja vas, in sicer 11.400.000
dinarjev, 8.600.000 dinarjev za
modernizacijo ceste Kranj—
Skofja Loka ter 4.500.000 dinar-
jev za cesto Bled — Bohinj in
1.500.000 za cesto Kranjska gora
—Podkoren.

O tem predlogu so odborniki
precej govorili. Omenili so več
cest in potreb, ki naj bi se tudi
vključile v celotni načrt. Ker pa
nihče ni hkrati predlagal, katere
izdatke oziroma predvidene mo-
dernizacije cest naj bi opustili,
je moral ostati postavljeni pred-
log nespremenjen.

SE ZMERAJ PREMALO

Misel, naj bi se dalo več sred-
stev za ureditev prometnih cest,
je bila izrečena že na seji OLO
3. februarja, ko so razpravljali
o letošnjem družbenem načrtu.
Na predlog Sveta za kmetijstvo

in gozdarstvo ter upravnega od-
bora gozdnega sklada je zato na-
rejena precejšnja sprememba.

Celotne letošnje investicije iz
gozdnega sklada v znesku 164
milijonov so zmanjšali za 26 mi-
lijonov dinarjev, ki jih bodo dali
za urejevanje nižinskih cest.
Znesek bodo dodelili republiški
upravi za ceste kot udeležbo
OLO Kranj za modernizacijo ne-
katerih potrebnih in zelo pro-
metnih cest. Največ bodo dali
za ureditev ceste Skofja Loka—
Gorenja vas, in sicer 11.400.000
dinarjev, 8.600.000 dinarjev za
modernizacijo ceste Kranj—
Skofja Loka ter 4.500.000 dinar-
jev za cesto Bled — Bohinj in
1.500.000 za cesto Kranjska gora
—Podkoren.

O tem predlogu so odborniki
precej govorili. Omenili so več
cest in potreb, ki naj bi se tudi
vključile v celotni načrt. Ker pa
nihče ni hkrati predlagal, katere
izdatke oziroma predvidene mo-
dernizacije cest naj bi opustili,
je moral ostati postavljeni pred-
log nespremenjen.

ODGOVORNOST PRED ELANOM

Ko so odbornikom predložili
v pretres predlog garancije za
podjetje Elan, je prišlo do živah-
ne razprave. Podjetje Elan je
bilo namreč zašlo v ekonomske
težave zaradi zastoja v prodaji.
Pred odborniki je bil predlog,
naj bi temu podjetju odobrili
garancijo za 4.974.000 dinarjev.
Ta denar potrebuje za nabavo
visokofrekvenčne stiskalnice za
smuči.

Dasi ta vsota ni velika, so od-
borniki s čutom odgovornosti,
preden bi dvignili roko, hoteli
vedeti marsikaj. 4 odborniki so
se vzdržali glasovanja, ostali pa
so po daljši razpravi glasovali
za odobritev garancije.

Na seji so tudi odobrili delo
komisije za odlikovanje, potrdili
so prekinitev delovanja občin v
Cerklah in Gorenji vasi ter
spremenili datum volitev v nove
občinske organe na teh območjih
od 28. in 29. marca, kot je bilo
določeno, na 4. in 5. april letos.

K. M.

NA DNEVNEM REDU V KOMUNAH

Družbeni plani

Vse občine na Gorenjskem hite sestav-
ljati letne družbene plane. Predvidoma
bodo letos povsod razpolagali z večjimi
sredstvi kot prejšnja leta, zato so tudi
odgovornosti pri razporejanju teh sred-
stev večje. Pri vsklajevanju potreb z raz-
položljivimi sredstvi, so vsako leto teža-
ve. Letos so težave tolikanj večje, ker
razen drugega za vse predvidene gradnje
ni potrebnih načrtov niti zadostnih grad-
benih kapacitet.

Kljub težavam predvidevajo, da bodo
družbeni plani gotovi in sprejeti do kon-
ca marca.

Najbolj so se vsekakor potrudili v
kranjski občini. Na ljudskem odboru smo
zvedeli, da je bil plan izgotovljen že ta
četrtak. Do prihodnjega torka bodo plan
pretresali sveti pri Občinskem ljudskem
odboru, v četrtak pa bosta oba zbora
ObLO prvič razpravljala o osnutku druž-

benega plana. Ljudski odbor je tudi že
razpisal zbere volivcev. Po četrtkovem
zasedanju ljudskega odbora, bodo obrav-
navali predlog družbenega plana vsi zbo-
ri volivcev, in sicer na terenu in v pod-
jetjih.

Sele ko bo razprava o predlogu druž-
benega plana zaključena, bo ljudski od-
bor plan sprejel. Predvidevajo, da bo druž-
beni plan kranjske občine za leto 1959
sprejet 12. marca.

V družbenem planu kranjske občine je
osnovni poudarek na investicijah za
družbeni standard. V letu 1959 namera-
vajo začeti z izgradnjo 400 novih druž-
benih stanovanj. Predvidevajo celo, da
bo polovico teh stanovanj vseljivih že
konec letošnjega leta. Sredstva za izgrad-
njo tolikih stanovanj, so resda zagotov-
ljena. Večji problem so gradbene zmog-
ljivosti. Edino te lahko preprečijo izpol-

nitev načrta. Nadalje mislijo v občini
predvsem dokončati nekatere objekte
družbenega standarda, ki so že dalj časa
v delu, kot na primer Zdravstveni dom
v Kranju, Sindikalni dom itd.

V industriji so predvidene v letošnjem
letu predvsem le manjše rekonstrukcije
in modernizacije posameznih obratov.
Predvidevajo, da se v letošnjem letu v
industrijo ne bi več vključevalo novih
delavcev. Zaradi pričakovanega pozitiv-
nega učinka novega plačnega sistema, pa
predvidevajo povečanje delovne storil-
nosti.

TE DNI PO SVETU

Nad 20.000 rudarjev na področju Borinagea (Belgija) je začelo se ponedeljek splošno stavko v protest proti odredbi visoke oblasti Skupnosti za premog in jeklo, po kateri naj bi zaprli 8 izmed skupno 14 premogovnikov v tej belgijski pokrajini. Celotna gospodarska dejavnost in promet na tem področju sta zastala. — V znak solidarnosti s stavkajočimi rudarji v revirju Borinagea je v sredo začelo stavkati kakih 30.000 delavcev v Charleroiju in okoljskih krajih. Polovica vseh rudarskih jaškov na področju Charleroija je zaprtih. Število stavkajočih znaša že okrog 66.000. Po večini so rudarji. — Kriza v belgijskih premogovnikih je izbruhnila, ker se je nakopičilo mnogo premoga in ker se je Evropska skupnost za premog in jeklo sprlo neprodanega premoga odločila zapreti kakih 10 premogovnikov na področju Borinagea.

Jugoslovanski poslanik v Bejrutu Vlado Maleski je bil v ponedeljek pri libanonskem zunanjem ministru Uejniju. Govorila sta o sodelovanju med obema deželama.

V raketnem poskusnem centru v Cape Canaveralu so v torek uspešno izstrelili tridelno raketo tipa »Vanguard« z umetnim satelitom. Satelit ima obliko krogle, težak je 9,6 kg in meri v premeru pol metra. Po načrtu naj bi krožil okrog Zemlje. Aparati in instrumenti v njem naj bi posredovali vse podatke o vesolju.

Na sestanku delegatov mestnih svetov v Južni in Jugozapadni Afriki so sklenili protestirati v zunanem ministru Južnoafriške unije proti nameri Francije, da bi na Keralenskih otokih preizkusila svojo vodivko bombo. Otoki ležijo 4000 km jugozahodno od Capetowna. Kraji v Južni in Jugozapadni Afriki bi namreč posledice eksplozije hudo občutili.

Tunizijski delegat v OZN Mongi Slim je poslal Varnostnemu svetu pismo, v katerem poudarja, da je zadnji francoski letalski napad na vas Alep Ratma v Tuniziji ogrozil mir in krajin, ki so že tako ogroženi zaradi vojne v Alžiriji. Ob napadu so bili ubiti štirje Tunizijci. Slim pravi, da se ta napad loči od napada na vas Sakiet, kjer je bilo ubitih 79 ljudi, samo po številu žrtev.

V Cartageni (Kolumbija) so v sredo nastali hudi neredi. Ljudje so demonstrirali proti podražiti mesa. Policija je streljala na demonstrante in je bilo 5 ljudi ranjenih, eden pa ubit.

V premogovniku 25 km daleč od Kete (Pakistan) je nastala v torek huda eksplozija; zasutih je bilo 50 rudarjev. Izpod ruševin so izkopal 37 rudarjev, 16 med njimi je bilo ranjenih, 13 pa ubitih.

Minister za zdravstvo Karmakar je v parlamentu izjavil, da umre v Indiji za kačjim pikom vsako leto 15 do 20.000 ljudi. Kakor sodijo, se število žrtev vsako leto večja.

IZDAJA ČP »GORENJSKI TISK« / UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR / DIREKTOR IN ODGOVORNI UREDNIK SLAVKO BEZNIK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠT. 397 — UPRAVE ŠT. 475 — TEKOCI RACUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 607-70-1-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESEČNA NAROČNINA 50 DINARJEV

LJUDJE IN DOGODKI
Med dvema ognjema

Med Iranom in Sovjetsko zvezo je prišlo te dni do ponovne zaostritve odnosov. Neposredni povod za nepričakovano poslabšanje stanja je bila prekinitve sovjetsko-iranskih pogajanj o sklenitvi nenapadnega pakta med obema deželama.

Moskovska »PRAVDA« je objavila izredno oster komentar, v katerem pravi dobesedno, da »SZ ne bo mogla ostati ravnodušna do sovražnega ravnanja Irana, katerega vlada je sklenila odkrito sodelovati s tujimi napadalnimi silami«.

Če upoštevamo, da ima Iran skoraj 2.000 km dolgo mejo s SZ in da ima SZ po pogodbi iz leta 1921 pravico, da pošlje svoje čete v Iran v primeru, če bi bila njena južna meja ogrožena, potem je jasno, da so sedanje grožnje zelo oprijemljive in da povzročajo dosti skrbi vodilnim iranskim krogom v Teheranu.

Gre torej za ponovno zaostrovanje stališče do predloženega načrta ameriško-iranske vojaške zveze, ali dvostranskega »obrambnega sporazuma« med ZDA in Iranom. Proti načrtu takšne pogodbe je Moskva že lani konec oktobra vložila oster protest v Teheranu, nanj pa je iranska vlada nemudoma odgovorila, da »ne dovolj vmešavanja v svoje notranje zadeve«.

Ceprav se je torej spor začel že pred več ko pol leta, pa vendar doslej ZDA niso hotele podpisati dvostranskega sporazuma z Iranom. V Teheranu si sicer na vse kripilje prizadevajo prepričati močne zaveznike, da so po juljski re-

voluciji v Iraku precej »izpostavljene« pritisku z Vzhoda in da bi bilo zato treba Iran izdatneje podpreti.

To je argument, za katerega ima sicer Washington vedno nastavljen odprta ušesa, vendar pa vse doslej ni obrnil uspeha. Čemu? Predvsem, gre po vsem videzu za to, da Iran in za njim tudi drugi član bagdadskega pakta Pakistan, želita, da bi jima ZDA dale poročila proti vsakemu napadu in ne samo proti tako imenovani »komunistični agresiji«. V tem primeru bi bili v Washingtonu dolžni prikažati na pomoč obema zaveznikom v kakršnekoli spopadu, v katerega bi se ena ali druga od obeh azijskih dežel zapletla. To bi seveda vezalo roke ameriškim diplomatskim načrtom do nekaterih izvenblokovskih azijskih dežel, s katerimi sta ali pa bi se utegnili spreti Pakistan ali Iran. ZDA bi se torej prav lahko znašle zapletene v spopad, kjer jim je najmanj do tega.

Ameriška vlada tudi ne bi bila rada policaj, ki bi bil vedno pri roki za dušenje notranjih nemrov v obeh deželah, ki jih nenehno povzročajo velikanski nereseni socialni in gospodarski problemi ter politični spopadi. Zdi se torej, da so prav takšne zahteve iranske (in pakistanske) vlade povzročile, da je ostal načrt pogodbe doslej v predalu.

SZ pa seveda ni ravnodušno zrla na pripravljanje vojaške zveze na njeni južni meji. Moskva je najprej poskusila z grožnjami, zatem

pa še zlepa. Prav istega dne, ko se je iranska delegacija vrnila nezadovoljna z zasedanja bagdadskega pakta v Karadžiu, se je v Teheranu prikazalo posebno odposlanstvo sovjetske vlade. Moskva je poleg pakta o nenapadanju in jamstva za varnost Irana v naslednjih 50 letih ponudila tudi obsežne programe gospodarske pomoči in znanstveno-tehničnega sodelovanja.

Vabljuje sovjetske ponudbe so zdaj spodbudile tudi ZDA, da spremenijo svoje zavlačevalno stališče. V Teheran je prispela posebna ameriška komisija, da bi proučila potrebe Irana. Vnela se je prava tiha bitka za Iran. Vendar, zdi se, da je iranska vlada prišla do odločitve že v samem začetku in da je igrala na sovjetsko karto samo zato, da bi čimprej izšla od ZDA. Nič čudnega torej, če so trenutno v tej tekmi za strateško važni in s petrolejem bogati Iran odnesle zmago ZDA. V Teheranu je minister zunanjih poslov izjavil, da bodo z Washingtonom podpisali sporazum še pred perzijskim novim letom, to je pred 21. marcem.

V Moskvi so ogorčeni, v Ameriki zadovoljni. V Teheranu pa prevladuje mešana občutki, saj je sarkazmu jasno, da tudi vozaški sporazum z ZDA ne more rešiti številnih perečih notranjih težav in zunanjih tegob iranske vlade. Tudi v tej azijski deželi polagoma prodira spoznanje, da v povezovanju z bloki ne more biti rešitve za dežele, ki težijo k lastnemu napredku in samostojnemu razvoju. Martin Tomažič

naša kronika

SE VEDNO O NACIONALIZACIJI

V sredo, 18. februarja zvečer je bil v Kranjski gori množični sestanek članov SZDL. Obravnavali so zakon o nacionalizaciji najemnih zgradb in gradbenih zemljišč. Sestanek je vzbudil med vasčani precej zanimanja; dvorano kinematografa so tesno zasedli.

Udeleženci sestanka so postavljali razna vprašanja v zvezi z nacionalizacijo, iz česar je moč sklepati, da je to vprašanje v Kranjski gori še vedno premalo pojasnjeno, oziroma da so doslej prevladovala nepravilna tolmačenja.

SLOVENSKA FILHARMONIJA NA JESENICAH

V počastitev 90-letnice Zvezarne Jesenice je gostovala v torek zvečer v Cufarjevem gledališču na Jesenicah Slovenska filharmonija iz Ljubljane. Svečanemu koncertu sta dala posebno obeležje pevavci in marinar, ki sta pred koncertom pozdravila goste v imenu delovnega kolektiva Zvezarne Jesenice. Za prisrčen sprejem in številno udeležbo se je zahvalil direktor Slovenske filharmonije prof. Lipovšek. Jeseničani, ki so v glavnem vajeni gostovanja zabavnega orkestra Bojana Adamiča, Avsenikovega kvarteta in podobnih zabavnih ansamblov, so to pot pokazali izredno zanimanje za klasično glasbo, kar so potrdili z nekaj minut trajajočimi aplavzi in z njimi zahtevali podaljšanje programa. Zvezarna Jesenice, ki je v okviru številnih prireditev v počastitev svoje 90-letnice sprejela tudi koncert Slovenske filharmonije, je nudila Jeseničanom enega največjih in nepozabnih kulturnih užikov, ki naj bi ne ostali osamljeni. U.

Z OBLNEGA ZBORA RK PREDOSLJE

Nedeljskemu občnemu zboru osnovne organizacije Rdečega križa Predoslje, ki je bil precej slabo obiskan, sta prisostvovala tudi predstavnika Občinskega odbora RK Kranj tov. Kerštajn in tov. Blažon. Iz poročil in razprave je bilo razvidno, da je organizacija v zadnjem letu naredila precejšen korak naprej, saj ima v svoje vrste vključenih kar 170 članov. Izkazala se je ob Tednu Rdečega križa in v protituberkuloznem tednu, pri krvodajalstvu, pri vzgoji mladine, predvsem pri pomladku. Priredili so tudi tromeščni zdravstveno-prosvetni tečaj, ki ga bodo zaključili konec tega meseca. V sklepah, ki so jih sprejeli, pravijo, da bodo še povečali število članov, organizirali več zdravstvenih predavanj, uredili nekaj asanacijskih del itd.

SKRB ZA KADRE

Podjetje za urejanje hudournikov je organiziralo za svoje delavce 10-dnevni tečaj, na katerem jim predavajo predmete, ki jih morajo delavci obvladati, da si pridobe kvalifikacijo. Tečaj je na Belci, kjer ima podjetje svojo barako, udeležuje pa se ga 11 delavcev iz različnih krajev naše republike; dnevno poslušajo do deset ur predavanj iz strokovnih in splošnih predmetov. Da bi se lahko udeleženci čimbolje pripravili na izpite, je podjetje poskrbelo za posebna skripta v ta namen. Računajo, da se bodo delavci po končanem tečaju še nekaj tednov pripravljali na izpite. -zk

OBRACUN

Prosvetno društvo »Gorenjec« v Predosljah je v letošnji sezoni, zlasti kar zadeva dramsko dejavnost zabeležilo lepe uspehe. Tuje in domače občinstvo je bilo s obema premierama zelo zadovoljno, o čemer pričajo razprodane dvorane.

SKROMNA SLOVESNOST V MOJSTRANI

V torek, 17. februarja popoldne so v Mojstrani izročili namenu novo ambulantno. Zdravnik dr. Turk iz Kranjske gore, ki bo ordiniral dvakrat tedensko v novi ambulanti, je izrazil prepričanje, da se bo z novimi prostori zdravstvena služba v Dolini močno izboljšala. -zk

kratko, vendar zanimivo

V 15 DELAVSKIH SVETIH 292 ČLANOV

V jeseniški občini je 15 takih podjetij v katerih volijo delavske svete, v ostalih pa predstavlja delavski svet celoten kolektiv. Na zadnjih volitvah je bilo v DS izvoljenih 292 članov, med njimi 49 žena. Da so delavski sveti našli svoje mesto v reševanju gospodarstva v svojih podjetjih, gre del uspeha tudi na račun sindikalnih organizacij in organizacij ZKS, ki so budno spremljale in usmerjale razvoj delavskega upravljanja.

Delavski sveti v jeseniški občini upravljajo z osnovnimi sredstvi vrednimi skoraj 37 milijard dinarjev. -k

OBČNI ZBOR SZDL KAMNIK

V nedeljo je bil v Kamniku občni zbor Občinskega odbora SZDL Kamnik. Od 122 delegatov jih je bilo navzočih 79. Poročilo je podal predsednik Vidervol, ki je podudiral splošni napredek občine v zadnjem letu. Industrijska proizvodnja se je dvignila za 30 %. Nad 90 milijonov din je bilo porabljenih

za gradnjo stanovanj. V bodoče bo SZDL posvečala največ pozornosti razvoju kmetijstva in družbenih obrtnih delavnic. Na dan volitev je pristopilo v organizacijo 1600 novih članov, vendar je število 8240 članov ali 64 % vseh volivcev daleč pod okrajnim povprečjem. Treba bo razviti živahno akcijo za pridobitev novih članov, zlasti mladine, ki je izpolnila 18. leto. V nadaljnjih poročilih je bil zlasti važen referat ing. Plešnarja o kooperaciji v kmetijskem obdelovanju, ki mu je v kamniški občini zaradi razlik v zemljišču treba posvetiti še posebno pozornost. Govorili so še zastopniki Okrajnega odbora SZDL Avguštin Lah in sekretar ZK Kamnik Peter Plevel. V izčrpi debati so delegati razčistili mnogo nejasnih vprašanj in nakazali smer za delo na terenu.

VODOVODNI SKUPNOSTI RADOVLJICA IN KROPA SE BOSTA ZDRUZILI?

Vodovodna skupnost Kropa je bila ustanovljena šele pred nekaj leti. Zato še nimajo primernih poslovnih prostorov. Zlasti pa jim primanjkuje strokovnega kadra. Glede na to so že lani zaprosili Vodovodno skupnost Radovljica naj bi se v letu 1958 lotili priprav za združitve. Zdaj se bližajo občni zbori obeh skupnosti. V Kropi želijo, da bi do združitve prišlo že letos. Pred seboj imajo namreč mnoge naloge. Toda uspeh bi bil, kot sodijo, še toliko večji, če bi delali z združenimi močmi. Združitve dveh skupnosti bi prispevala k cenejši in hitrejši dokončni zgraditvi celotnega vodovodnega omrežja v občini Radovljica. C. R.

NOVA MLEČNA RESTAVRACIJA

V torek so pričeli s preurejanjem garaž v stavbi Občinskega odbora SZDL na Jesenicah v mlečno restavracijo. Investitor ObLO Jesenice je podvzel vse potrebno, da bodo ti prostori preurejeni v higiensko ustrezen in Jesenicam primeren lokal. Dela bodo predvidoma zaključena do 8. marca, tako da bo na dan žena že ustrezno številni mladini, ki danes na Jesenicah nima tovrstnega lokala pa tudi odraslim, ki si bodo dostikrat raje privoščili namesto slabega vina skodelico mleka. U.

SKROMNA SLOVESNOST V MOJSTRANI

V torek, 17. februarja popoldne so v Mojstrani izročili namenu novo ambulantno. Zdravnik dr. Turk iz Kranjske gore, ki bo ordiniral dvakrat tedensko v novi ambulanti, je izrazil prepričanje, da se bo z novimi prostori zdravstvena služba v Dolini močno izboljšala. -zk

naš razgovor

PO LEDENIH SMUČINAH

Med športnimi poročili z vsega sveta zadnje dni vse pogosteje beremo o uspehih in neuspehih junakov belih smučin. Zadnjih štirinajst dni je bila tudi jugoslovanska smučarska reprezentanca v neprestanem boju s strminami, hitrostjo, korajžo in eleganco na zasneženih pobočjih planin. Poročila so deževala kot bi se utrgal oblak: iz Kietzbüchla, Garmische, Ramsaua, Gastadta, Madonna di Campiglia, Cortine d'Ampeza in drugod. Rezultati so nas večkrat veselo presenečali. Ob številnih, ki pomenijo sekunde, smo z veseljem sledili imena kot so: Klinar, Lakota, Zupančič, Ankele, Hlebanja, Sumi, Zugovic in druga.

vsak športnik. Doseženih rezultatov tudi smučarski strokovnjaki od Janeza niso pričakovali.

»Kaj misliš, da je vzrok tvojemu tako hitremu vzponu med vrh alpskih smučarjev?«

JANEZ SUMI

»Vzrok išč-m predvsem v tem, ker so me proti koncu lanske sezone poslali na tekmovalna izven naših meja. Takrat sem si nabval bogatih izkušenj. Razen tega sem letos tudi precej treniral, medtem ko za prejšnja leta o sistematičnem treningu skoraj ne morem govoriti.«
Janez že osmo leto tekmuje na belih snežinah in je v tem času doživel že vr-

sto veselih in tudi bridkih dogodivščin. Zato sem ga vprašal: »Katerga svojih uspehov si najbolj vesel?«

»Letošnje zmage na republiškem prvenstvu v Ravnah in uspeha v Garmischu. Le-tam je bila proga takšna, kakršne si skoraj ni moč predstavljati. O snegu ne smem govoriti. Bil je samo led! In na takšni poledeneli progi je bil pred ciljem, pravi »pekel«. Tri sto metrov dolga strmina, ki se je spuščala v cilj, je bila težka preizkušnja tudi za najboljše alpske smučarje. Na tej strmini smo vozili s hitrostjo 90 do 100 km na uro. V cilj sem pripeljal brez padca, medtem ko so se moral nekateri svetovno znani asi večkrat pobirati ali pa celo odstopiti od tekmovalja. Kako je bila proga težka in nevarna, najbolje povedo številke: od 89 tekmovalcev jih 38 ni prispelo na cilj. Pred ciljem pa se je poškodovalo 14 tekmovalcev, medtem ko se je nek Kanadčan smrtno ponesrečil.«

»To sta torej tvoja največja uspeha. Kaj pa neuspehi?«

»Tudi teh je precej. Večkrat sem med vožnjo že videl cilj, pa mi je zaradi pomanjkanja treninga pošla sapa in sem izgubil ravnotežje ali zgrešil vratca. Dragocenih sekund potem ni moč nadoknaditi.«

»Ali si letos prvič osvojil naslov republiškega prvaka?«

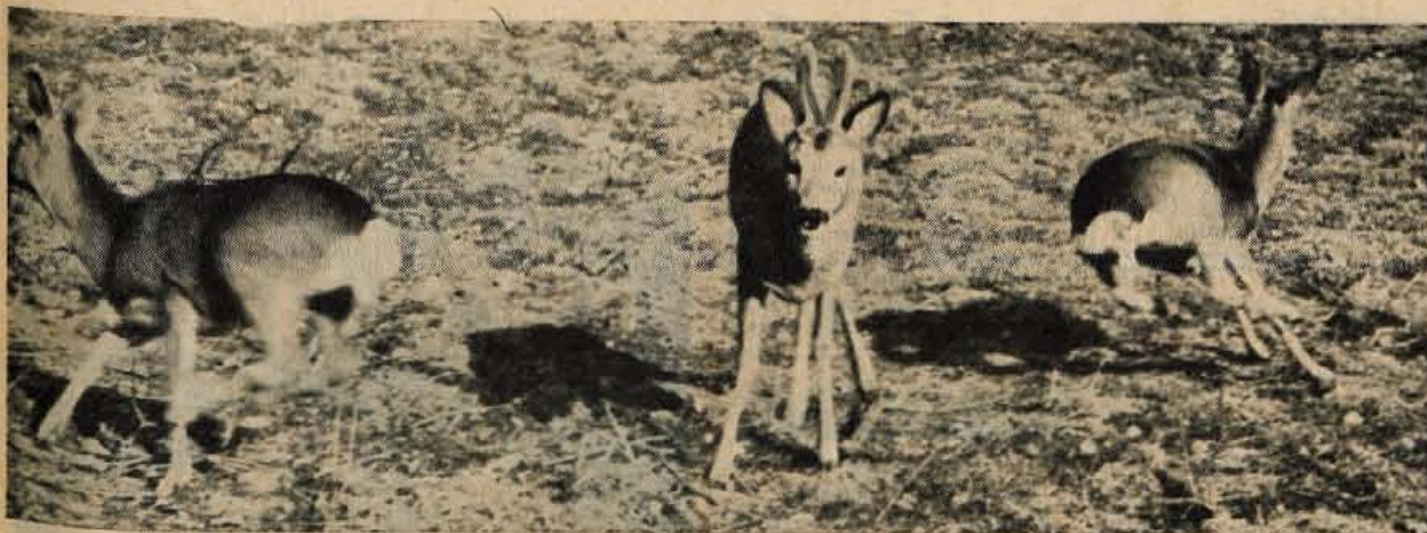
»Kot član, da. Ko sem bil pa mladinec, sem petkrat nosil naslov republiškega prvaka.«

»Kakšne načrte kuješ za državno prvenstvo letos in ali misliš tudi na olimpijske igre?«

»Medtem ko na olimpijske igre še nisem pomislil, bom šel na državno prvenstvo zato, da bom prvi. Sicer pa, kdor tekmuje, mora biti borben in kdor je borben, se vedno bori za prvo mesto.«
B. F.

Telefon v redakciji je zabrnal. — »Danes dopoldne so smučarji doma.« Obvestilo smo dobili iz ŠD Triglav Kranj. Beležnico v roke in bajdi k najbližjemu — Janezu Sumiju iz Kranja. Takšne sreče že dolgo nisem imel! Štirinajsetletni Janez, po poklicu elekromonter, se je spet pripravljal na pot. Ko sem ga ogovoril, je koj vedel, po kaj sem prišel. Skoraj malce v zadregi mi je hitel pripovedovati: »Ce bi prišel uro kasneje, bi me ne dobil več doma. Imeli bomo tečaj, ki ga vodi Tinček Mulej.« Ceprav je moral Janez čez eno uro že na autobus, sva kljub temu še našla čas za kratak razgovor.

Povedal mi je, da je bil v Kietzbüchlu v smuku 61., v Garmischu najboljši Jugoslovijan, čeprav ga prireditelj še do danes ni obvestil, katero mesto je osvojil; sam sodi, da se je v kombinaciji vrstil okoli 35. mesta. Tudi v Madonna di Campiglia je bil najboljši Jugoslovijan — v kombinaciji je osvojil 37. mesto. Razen teh uspehov v inozemstvu, je pred tem na Uršli gori v Ravnah osvojil tudi naslov republiškega prvaka v vesleslalomu. Vse to so uspehi, ki bi jih bil lahko vesel

Letošnje mle zime so prav gotovo najbolj vesele gozdne živali. — Foto: F. Perdan

Gorenjska turistična društva so obračunala

LETOS ŠE BOLJE...

Pretekla sobota in nedelja sta bili v znamenju letnih obračunov turističnih društev

TD JEZERSKO

Je v svojih vzornih poročilih prikazalo, da je bila lanskoletna dejavnost zelo živahna. Težave, s katerimi se je turistično društvo borilo, so predvsem komunalnega značaja. Predvsem bo moral Občinski ljudski odbor Kranj ob sodelovanju Jezerjanov opremiti ta letoviški kraj z boljše cestno razsvetljavo. Razen tega bo treba nekaj sto metrov ceste prevleči s protipržno prevleko. Tudi ostale

naloge društva niso majhne. Semkaj sodi predvsem ureditev naravnega jezera, kjer bo kopalnice in camping, poskrbeti bodo morali za lepšo podobo naselja ter odstraniti nekatere napise, ki za turiste niso posebno privlačni. Izdati nameravajo tudi turistični prospekt. — Občni zbor je vzbujal videz, da se doslej skromno Jezersko iz dneva v dan močneje spreminja v pristen turistični kraj, ki bo poleg naravnih lepot, kakršne so drugod redke, uredilo in pripravilo turistom vse tisto, kar so na svojem oddihu doslej pogrešali.

Gostišče bo treba še nadalje usposabljal, da bo lahko nudilo gostom cenejšo hrano kot hoteli. Tudi ceste, ki vežejo Ribno z okoliškimi naselji, so slabo vzdrževane. V načrtu imajo tudi ureditev naravnega kopalnice v Ribnem na Savi in izgradnjo weekend naselja na Taležu nad Savo Bohinjko. Z rešitvijo teh nalog in z usposabljanjem Počitniškega doma za zimski čas, bo postal kraj za domače in tuje goste mikavnejši.

društvo svojih nalog v prihodnosti ne bo moglo posebno uspešno opraviti, če ne bo dobilo od ObLO Škofja Loka primerne pomoči. Škoda bi bilo lepih in nedrugi načrtov, če ne bi bili uresničeni.

TD BREZJE

Je prav tako zabeležilo šele prvo leto delovanja. Navzlic tej ugostitvi so uspehi, ki jih je društvo že doseglo, na moč razveseljivi. Društvo je potem, ko je označilo poti, pričelo z vestnim statističnim beleženjem nočitev, kar je bilo doslej opravljeno zelo pomanjkljivo. Naslednja nič manj pomembna naloga je ureditev cest in slabših poti. Prodajati nameravajo tudi turistične spominke s svojega področja.

TD BESNICA PRI KRANJU

Je končno premagalo krizo, v katero je zašlo nekako pred dvema letoma. Prve nočitve, sicer skromne, so ohrabile prebivalce in upajo, da bo tukajšnji turizem v prihodnje stopil na boljše pota. Društvo namerava dokončno urediti okolico slapa Šuma in naravno kopalnico z manjšim campingom, kar bo nedvomno ugodno vplivalo na izletniški turizem. Kaže tudi, da bo ObLO Kranj turističnemu društvu letos bolj naklonjen kot pred časom. Besnica ima konec koncev vse oblike mikavnega turističnega kraja.

TD TREBIJA

V POLJANSKI DOLINI je pokazalo v prvem letu delovanja zavidljivo marljivost. V tem času je društvo postavilo samostojno gostišče s prenočišči v Trebiji, pričelo je urejati naravno kopalnico ob Poljanščici in poskrbelo za precejšnje število ležišč pri privatnikih. Bati pa se je, da

TD PREDDVOR

Tarejo podobni problemi: razsvetljava, protipržna prevleka ceste in izgradnja umetnega jezera ter gradnja campinga. S temi nalogami so se začeli ukvarjati že lani. Kaže pa, da bodo morali prebivalci Preddvora in Občinski ljudski odbor Kranj v prihodnje nuditi ugodno se razvijajočemu turizmu v Preddvoru še več podpore kot doslej.

TD RIBNO PRI BLEDU

Je v svojem prvoletnem obstoju doseglo lepe uspehe: izvedlo je proslavo Dneva borca združeno s proslavo Dneva ameriških Slovencev, še prej pa je oplešalo naselja in uredilo sprohajalne steze. Izvedli so tudi uspešno akcijo za razširitev kapacitete ležišč in turističnih sob, ki so jih številni privatniki adaptirali in odstopili potrebam domačega turizma. Trenutno je v Ribnem pripravljenih 30 sob s 55 posteljami. V minulih sezoni so se pokazale tudi številne pomanjkljivosti. Predvsem bo treba uvesti informativno službo s stvarno informacijsko pisarno.

Oh 40-letnici KPJ

Važnejše od važnega pri izbiri o pomembnosti dogodkov, ki jih proslavljamo

Na posvetovanju, ki je bilo pred dnevi z vsemi predsedniki občinskih odborov za proslavo 40-letnice KPJ, je bilo razvidno, da so občinski programi v grobni žar povsod sestavljeni. Manjše prireditve in tekmovanja, ki niso vezana na neki dogodek iz zgodovine naprednega gibanja, so ponekod črtali iz koledarja. V skupnem razgovoru je prevladalo mišljenje, da nogometna srečanja in druge normalne športne tekme, če niso v skladu s 40-letnico KPJ, lahko samo zmanjšujejo veličino letošnjih jubilejnih prireditev. Hkrati so menili, naj bi bila vsaka prireditev določena v čast tej obletnici, posvečena nekemu konkretnemu dogodku iz tega kraja.

Pri sestavi letošnjih programov so marsikje (v Kranju, Bohinju, na Jesenicah, v Loki in drugod) kake težave. Povsod težijo za tem, da bi bile proslave razdeljene na vse leto. Toda katera prireditev, kateri dogodek naj bo važnejši od drugih, kateri najvažnejši, ki naj bi bil kot osrednja manifestacija, o tem se marsikje še niso odločili.

Pri zbiranju podatkov so skotraj povsod že prebili prvi led. Izkušnje, da so poklicali na skupen razgovor vse nekdane po-

litične delavce, so pokazale, da je tak način reševanja teh nalog v resnici najboljši. Mnogi datum, mnogi dogodki so bili tako kar na hitro razčiščeni in pojasnjeni. Zbrane podatke bodo hkrati izkoristili tudi za razne zbornike ali brošure v okviru občin.

PRED LETNO KONFERENCO OKRAJNEGA SINDIKALNEGA SVETA KRANJ

Kako preskrbeti industrijska središča s kmetijskimi pridelki

Razgovor s predsednikom Občinskega sindikalnega sveta Škofja Loka, tov. Petrom Sitarjem

Vprašanje: Letna konferenca Okrajnega sindikalnega sveta Kranj bo obravnavala med drugim tudi problem preskrbe industrijskih središč s kmetijskimi pridelki. V čem je po vašem mnenju jedro tega problema?

Odgovor: »Mislim, da je ob tem vprašanju treba opozoriti na dva problema:

1. količina sredstev daje družba za razvoj kmetijstva, kakšne koristi ima družba od tega in kako pospešiti ta razvoj,
 2. kakšna je v zvezi s tem preskrba prebivalstva industrijskih središč s kmetijskimi pridelki.
- Spremembe, ki so nastale v našem družbenem in gospodarskem razvoju, zahtevajo tudi določene spremembe v organizaciji kmetijstva. S tem vprašanjem je tesno povezana preskrba industrijskih središč in zaradi tega prebrava skrb za razvoj kmetijstva posredno tudi na industrijskega proizvajalca, zlasti zaradi tega, ker se je v povojnih letih struktura prebivalstva spremenila močno v korist nekmetičkega prebivalstva.

ločenimi pogoji vložila del svojih sredstev v določeno kmetijsko gospodarstvo in bi s tem za dogovorjeno dobo pogodbeno zagotovili kmetijske pridelke za svoje delavce (za menze, gostišča itd.). S tem načinom bi zagotovili stalno in cenejšo preskrbo delavskih središč

PETER SITAR predsednik ObSS Škofja Loka

Kljub temu, da smo po vojni dajali prednost razvoju industrije, pa so bila zadnja leta vendar vložena tudi v kmetijsko proizvodnjo precejšnja sredstva, ki pa, po moji sodbi, še ne dajejo družbi ustreznih rezultatov. Zato bi se morali v prihodnje lotiti z veliko večjo resnostjo obravnavanja investicij v kmetijstvo: z večjo gotovostjo bi delavci, ki sredstva ustvarjajo, morali vedeti, kakšne rezultate bo določena investicija dala in kako se bo to odrazilo na preskrbi industrijskih središč.

Takšna skrb delovnih kolektivov industrijskih središč za razvoj kmetijstva se bo torej pozitivno odrazila v dveh smereh:

1. če bomo krepili državna kmetijska gospodarstva, bo preskrba industrijskih središč s kmetijskimi pridelki postala stalna, neodvisna od nihanja proizvodnje zasebnih kmetov in od konjunktura tega ali onega kmetijskega pridelka;
2. cene teh kmetijskih pridelkov se bodo ustalile, ker bo zadostna količina kmetijskih pridelkov z državnih kmetijskih gospodarstev preprečila navijanje cen zasebnih kmetovalcev, ki izkoriščajo pomanjkanje pridelkov na trgu.

Bolj je treba izkoristiti iniciativo mladine!

Razgovor s predsednikom Izvršnega odbora sindikalne podružnice tovarne Tiskanina iz Kranja, tov. Vilijem Tomatom

Vprašanje: O delovnih in življenjskih pogojih mladih delavcev bi morala konferenca Okrajnega sindikalnega sveta tudi izreči svoje mnenje. Kaj menite vi o tem vprašanju?

Odgovor: »Poznano nam je, da danes ne nudimo mladini tiste, kar od nas pričakuje in dosti-krat smo mi krivi, da se shaja po raznih gostilnah in podobno, ali pa da mora v popoldanskih urah za drag denar pomagati stanodajalcu ali nekje na kmetih, da si zagotovi hrano in stanovanje.

men bi bilo potrebno pri gradnji stanovanj že vnaprej določiti v vsakem bloku nekaj stanovanj za samce.

kovnih šol ima za posledico, da se veliko učencev vozi z vlaki in avtobusi, zaradi česar največkrat izgubijo na poti večji del dneva. Zanje bi morali urediti posebne prostore, kjer bi se do odhoda vlakov in avtobusov lahko učili.

VILIJEM TOMAT predsednik IO sindikalne podružnice »Tiskanina« Kranj

Pomoč, ki jo tu lahko nudimo, je v tem, da mladini zagotovimo stanovanje in prehrano. V ta namen bi bilo potrebno pri gradnji stanovanj že vnaprej določiti v vsakem bloku nekaj stanovanj za samce.

Pri vajejih bi s pravilno politiko nagrajevanja dosegli, da bi šla mladina v poklice, kjer delovne sile primanjkuje, ker se mladina teh poklicev izogiba. Tudi po-

Pismo izpod Golice

»Pošljamo vam kratek opis dela v pripravah za praznovanje 40-letnice KPJ in bomo zelo veseli, če boste tudi iz naše vasi kaj napisali.»

Preteklo soboto je njihov KUD skupno s šolsko mladino proslavilo obletnico smrti Franceta Prešerna. Na glasbeni reviji na Jesenicah je njihov pevski zbor presenetl s prvimi nastopom. Uspeh tega pevskega zbora pripisujejo predvsem dirigentu Francu Žgajnarju, ki hodi daleč iz Zirovnice poučevat.

gorenjski obveščevalec

ZDRAVNIŠKA
DEŽURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot št. 8, telefon 218, naročila za prevoz bolnikov telefon 04.

MALI OGLASI

Privatnikom ne objavljamo oglasov pred vplačilom. Cena malih oglasov je: preklit 20, izgubljeno 10, ostalo 12 din od besede, naročniki imajo 50 odstotkov popusta.

Telefonska številka naročniškega in oglasnega oddelka je 475, uredništva 397.

Planinsko društvo Kranj razpisuje mesto upravnika za postojanko na Kravcu. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Prav tako sprejme za takoj mlajšega moškega kot nosača in kurirja za Kravec. Pismene ponudbe poslati na Planinsko društvo Kranj. 2516

Rjav pes mi je ušel od Senčurja do Kranja. Perič Miha, Senčur 56. 2537

Ključke od vežnih in sobnih vrat sem našel pred trgovino »Oprema« Kranj. Lastnik jih dobi v oglasnem oddelku. 2535

Našel sem novo volneno jopico in nov pulover v Kranju dne 6. februarja. Trstenik 13, Golnik. 2538

Prodajam gospodarsko poslopje. — Sp. Brniki 25, Cerklje. 2539

Prodajam telico, ki bo konec marca tetila. Cepulje 7, Besnica. 2540

Prodajam kravo in kmečki mlin. Naslov v ogl. odd. 2541

Prodajam gredenco. Pogačnik, C. 1. maja, blok Tiskanine, Kranj. 2542

Nujno prodajam dobro ohranjeno klavirsko harmoniko »Hohner« s 6 registri in 120 bas. Kunstelj Anton, Cesta na Klanec 29, Kranj. 2543

Prodajam krasnega psa ovčarja 2 leti starega. Voklo 49 pri Kranju. 2544

Rabljene hrastove stopnice 4,5 krat 1,03 m prodajam ali zamenjam za drva. Dernič Gabriel, Gradiška 5, Radovljica. 2545

3 ha obdelovalne zemlje v bližini Kranja dam v najem pod ugodnimi pogoji. Naslov v oglasnem oddelku. 2546

Prodajam debelega prašiča in 15 kilogramov črne detelje za seme. Naslov v ogl. odd. 2547

Prodajam betonske vereje za ograjo. Gruđen Leopold, Zlato polje št. 17, Kranj. 2548

Hlevski gnoj kupimo. Kmetijska zadruga Cerklje. 2549

Skropilnico vprežno 200 litersko »Rosenbauers«, uporabno, prodajam. Kmetijska zadruga Cerklje. 2549

Iščem službo natakariče v okolici Bleda. Naslov v oglasnem oddelku. 2550

Iščem gospodinjstvo pomočnico. Ostalo po dogovoru. Strahinj 65, Naklo. 2551

Vajenca sprejemem takoj. Kolar, Legat Jernej, Naklo. 2552

Iščem dekletje za pomoč v gospodinjstvu v popoldanskem času. — Naslov v ogl. odd. 2553

ISCEMO 2 OPREMLJENI ALI PRAZNI SOBI ZA DVA
STROKOVNJAKA — »Gorenjski tisk«, Kranj

Natakarji - natakariče s kvalifikacijo ali polkvalifikacijo prijavitelje se zaradi zaposlitve pri »Delikatess« Kranj. 2554

Kuharica s kvalifikacijo ali polkvalifikacijo za lastnim stanovanjem v Kranju dobi takoj zaposlitev v restavraciji »Park« Kranj. 2555

Za enosobno stanovanje dam 35 tisoč dinarjev nagrade. Naslov v oglasnem oddelku. 2556

50.000 din dam kot nagrado za stanovanje — sobo in kuhinjo v Kranju. Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Starejša upokojenka«. 2557

Podpisani Markič Franc, tesar, Podbrezje 121 preklicujem obrek-

ljive besede, ki sem jih 26. oktobra 1958 izrekel o Urbancu Jožefu iz Podbrezja 110. 2558

Cevlarski šivalni stroj »Singer« (cilinder), dobro ohranjen, prodajam. Ponudbe oddati v oglasni oddelku. 2559

Izgubil sem zapestno uro v sredo 18. februarja okrog 20. ure od vrtnarje na cesti JLA do nogometnega igrišča. Poštenega najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne v Kmetijsko zadrugo Kranj ali na naslov v oglasnem oddelku. 2560

Mizarske stiskalnice za furniranje, železne vijake za stiskalnice, tesan les in letve (rimelne) ugodno prodajam. Naslov v oglasnem oddelku. 2561

RAZPIS

Komisija za razpis delovnih mest pri upravi Zavoda Postojnske jame v Postojni razpisuje delovna mesta

ŠTIRIH JAMSKIH VODNIKOV PRI POSTOJNSKI JAMI, ENEGA JAMSKEGA VODNIKA PRI PIVKI JAMI.

Pogoji:

1. odslužen vojaški rok,
 2. znanje vsaj enega tujega jezika (v govoru).
- Plača po uredbi o plačah tehničnega osebja in pomožnih uslužbencev. Nastop službe 1. aprila ali 1. maja 1959.

Rok za dostavo pravilno kolkovanih vlog z življenjepisom poteče 15. marca 1959.

Prošnje pošljite na naslov: Uprava Postojnske jame, Postojna.

Razpis

Razpisna komisija pri Centralni Narodni banki FLRJ razpisuje

v smislu čl. 33 in sledečih zakonov o javnih uslužbencih razpisuje naslednje delovno mesto:

6 mest bančnih uslužbencev

v raznih službah podružnice.

Pogoji: fakultetna izobrazba, popolna srednja šola, nepopolna srednja šola s primerno finančno prakso.

Pismene ponudbe je nasloviti s kratkim življenjepisom na podružnico Narodne banke v Kranju najkasneje do konca februarja.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij podjetja

MESTNA KLAVNICA KRANJ

razpisuje naslednje delovne mesto:

sekretar podjetja

Pogoj: Dovršena srednja ekonomska šola z dveletno prakso ali petletna praksa na vodilnem delovnem mestu v komercialni ali upravni službi.

Ponudbe pošljite na naslov: Mestna klavnica Kranj, Savska cesta 16.

Suhe smrekove ali borove deske 25, 40, 50 mm kupim ali zamenjam za mizarske izdelke. Pungerski Jakob, mizar, Hafnerjeva pot 2, Strazišče, Kranj. 2562

Prodajam 30 kostanjevih drogov za električno omrežje dolžine 9, 10, 11 m. Naslov v oglasnem oddelku. 2563

Zaradi preureditve mlina prodajam valcen dvojni z vsemi pripadajočimi stroji in dvigali, 4 pare belih, 2 para črnih kamnov, čistilnico za žito, tehtalco 300 kg. Kozelj Alojz, Hotemože 16. 2564

PRODAJA
OSNOVNIH SREDSTEV

KZ Trata - Kolodvor prodaja sledeča osnovna sredstva: Traktor »Steiers«, prikolica »Tam« 3 tone, dvobrazdni plug »Steiers«, kosilnica »Steiers«, trier, krožna žaga, mlatilnica »Lanz in Zmaj«, živinski voz, trosilec umetnih gnojil in robkač za koruzo.

Informacije v pisarni KZ Trata - Kolodvor.

OBCNI ZBOR
AMD KRANJ

Avto-moto društvo Kranj vabi vse svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo 21. februarja 1959 ob 19.30 uri v zgornji dvorani restavracije »Iskra« Kranj. Vabila so bila poslana pismeno vsem članom.

Kolikor vabila posamezen član zaradi preimenovanja ulic v Kranju ne bi pravočasno prejel naj smatra to obvestilo kot vabilo za občni zbor.

KIHO

»STORŽIČ«, Kranj: 21. februarja ob 14.15 uri franc.-jugosl. barv. cinem. film »GOUBBIAH«; ob 16., 18. in 20. uri ital. barv. cinem. film »TOSCA«; ob 22. uri premiera amer. barv. vstav. filma »VOJNA IN MIR« I. del.

22. februarja ob 10. uri franc.-jugosl. barv. cinem. film »GOUBBIAH«; ob 13. in 19. uri amer. barv. cinem. film s stereofonskim zvokom »CARMEN JONES«; ob 15. in 17. uri ital. barv. cinem. film »TOSCA«; ob 21. uri premiera mehiškega filma »DIVJA STRAST«.

»TRIGLAV«, Primskovo: 21. februarja ob 19. uri franc. barv. film »PUSTOLOVŠČINE CASANOVE«; 22. februarja ob 16. in 18. uri franc.-jugosl. barv. cinem. film »GOUBBIAH«.

»SVOBODA«, Strazišče: 21. februarja ob 18. in 20. uri premiera meh. filma »DIVJA STRAST«; 22. februarja ob 15. in 17. uri franc. barv. film »PUSTOLOVŠČINE CASANOVE«; ob 19. uri ital. barv. cinem. film »TOSCA«.

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta, moža ALOJZA PRETNARJA

se zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem ter njegovemu zdravniku dr. Bajžlju Janezu za njegovo požrtvovalno zdravljenje in spremstvo na zadnji poti.

Sin Lado in žena Ana

14. MARCA NAGRADNO ŽREBANJE

Se dobre tri tedne in žreb bo odločil kdo bo dobil radijski sprejemnik, možko ali žensko kolo ali enega izmed drugih bogatih dobikov. Pohitite, še imate čas, da se lahko udeležite tradicionalnega nagradnega žrebanja naročnikov »Glasu Gorenjske«; do 10. marca morate vplačati vsaj polletno naročnino — 300 dinarjev.

NAGRADNO ŽREBANJE BO 14. MARCA V ŠKOFJI LOKI IN BO ZDRUŽENO Z VESELEM SPOREDOM.

Na sliki: 10 steklenic vina in po eno steklenico likerja in malinovca je poklonilo za nagrade »Vino« - Kranj, servis pa je dala za dobiček Železnina Radovljica. Uprava

Naklo: 21. februarja ob 19. uri franc.-jugosl. barv. cinem. film

»GOUBBIAH«; 22. februarja ob 15., 17. in 19. uri premiera amer. ita. barv. vstavljenega filma »VOJNA IN MIR« I. del.

»KRVAVEC«, Cerklje: 21. februarja ob 19.30 uri franc. barv. film »NANA«; 22. februarja zaprto.

»RADIO«, Jesenice: 21. februarja franc. barv. film »HELENA IN MOŽJE«; 21. do 24. februarja ruski barv. cinem. film »SESTRE«.

»PLAVŽ«, Jesenice: 21. do 24. februarja amer. barv. film »JAHALI SO NA ZAPAD«.

Zirovnica: 21. in 22. februarja amer. film »MATA HARI«.

Dovje-Mojstrana: 21. in 22. februarja franc. film »OČKA, MAMA, MOJA ŽENA IN JAZ«.

Koroška Bela: 21. in 22. februarja francoski film »HELENA IN MOŽJE«; 23. februarja amer. barv. film »JAHALI SO NA ZAPAD«.

Bled: 20. do 23. februarja amer. barv. film »RANČ PREKLETIH«. Predstave v petek in ponedeljek ob 20. uri, v soboto ob 17. in 20. uri, v nedeljo pa ob 10., 15., 18. in 20. uri.

Radovljica: 20. in 21. februarja ob 20. uri ter 22. februarja ob 15.40, 17.30 in 20. uri amer. pustolovski barvni film »GOSPODAR BALLANTRAA«.

»SORA«, Škofja Loka: 20. do 22. februarja amer. cinem. film »BELO PERO«.

Ljubno: 21. in 22. februarja amer. film »BEG IZ GUAYANNE«. Predstava v soboto ob 20. uri.

GLEDALIŠČE

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE
KRANJ

Nedelja, 22. februarja ob 16. uri — Izven in za podeželje. Tennessee Williams: »STEKLENI ZVERJ-NJAK«. Priredi »Svoboda Center« Kranj.

GLEDALIŠČE »TONE ČUFAR«
JESENICE

Sobota, 21. februarja ob 19.30 uri D. Dobričanin: »Človek z Marsa«, Komedija v treh dejanjih — Režija: J. Tomažič, scena: J. Bedič — Za premierski abonma — Ostale vstopnice v prodaji.

Nedelja, 22. februarja ob 19.30 uri D. Dobričanin: »Človek z Marsa«. Za abonma nedelja — Ostale vstopnice v prodaji — NNE«. Predstava v soboto ob 20. uri.

VIHAR POD TRIGLAVOM

Riše Milan Batista

Smrt na Okroglem

85

Toda kljub temu, da so Nemci celo uro nabijali iz topov, vhoda v votlino niso zadeli. Zato so streljanje opustili. Komaj se je dobro razkadil dim, ki so ga nanesle pred votlino granate, so obleganci začuli glas pred vhodom: »Ne streljajte! Ne streljajte! Vaš tovariš sem! Nimam orožja!« Pred vhodom se je pojavil človek, ki je visel privezan na vrvi.

86

Nemci so pripeljali iz Begunj dva ujeta partizana, Bradeška in Luznarja, da bi jima pomagala prepričati fante v votlini, naj se vdajo. »Tovariši, zastoj se upirate, predajte se. Če ostanete v luknji, vas bodo vse pobili!« Odgovorila mu je samo Stankova strojnica. Bradeško je zastokal in roka, zdrobljena od krogele, mu je neigibno obvisela ob telesu.

87

»Saj smo že zjutraj povedali, kako se predajamo!« je Bradeško še čul iz jame, potem pa so ga Nemci potegnili kvišku in ga ranjenega odpeljali na Golnik. Ko je ozdravel, so ga — kot so mu takrat pred votlino na Okroglem obljubili — izpustili; Bradeško je potem odšel v partizane. Tako Nemcem ni uspel tudi ta poskus, da bi partizane prepričali k vdaji.

88

Počasi se je začelo mračiti. »Fantje, pripraviti se bo treba — če se ponoči ne prebijemo, potem nam ni pomoči!« Res so nekateri pripravili svojo opremo in priganjali še druge, naj to store. Vsi so čakali, da se popolnoma stemni in da udarijo. Končno je prišel mrak — in zadnji up je šel po vodi: Nemci so z več močnimi reflektorji razsvetlili vhod v votlino.

Razmišljanje o glasbeni reviji na Jesenicah

Repertoarna politika v zadregi
Pevodij še vedno premalo
Oblika zabavne glasbe ne ustreza

Glasbeni reviji v Kranju je sledila 14. in 15. februarja, prav tako v počastitev slovenskega kulturnega praznika, revija vokalne in instrumentalne glasbe na Jesenicah. Organizacijo prireditve je občinski svet Svobod in prosvetnih društev brezhibno izvedel. Udeležba občinstva je bila vzgledna; oba dneva je napolnilo dvorano v tolikšni meri, da so številni poslušalci ostali brez sedežev.

Naslednjega dne je nastopilo 218 pevcev-amerterjev, kar je blizu 500 aktivnih pevcev in godbenikov. To število pa že predstavlja precejšnjo množičnost na področju glasbene dejavnosti. Glede števila nastopajočih ansamblov in številna udeležencih je torej jeseniška revija pressegla kranjsko.

Ko raziskujemo vzroke številne udeležbe ansamblov na jeseniški reviji, ne moremo preko dejstva, da predstavljajo jeseniški železarski predel področje, ki mu je dalo predvno delavsko gibanje svoj

pečat. Lahko torej ugotovimo, da omogočali stalno rast glasbenih ansamblov, med katere štejemo zlasti seznanjanje pevskih zborov s stanjem sodobne jugoslovanske in svetovne glasbene literature, pomoč pri študiju zahtevnejših skladb in končno tudi več materialnih možnosti v obliki glasbil in notnega materiala, kar je zlasti na področju instrumentalne glasbe kočljivo in danes skoraj nedosegljivo.

Letošnji reviji sta pokazali znaten napredek v primerjavi s lanskimi. Dokazali sta, da je pravilno, da se glasbena prizadevanja gorenjskih glasbenikov-amerterjev nekje srečajo in soočijo. K temu bo prav gotovo prispevala tudi okrajna revija, ki bo v pomladanskih mesecih.

S tem seveda nismo iztrpali poglavja o problematiki glasbene dejavnosti. Povsem neprečiščeno je vprašanje zabavne glasbe, ki je v kranjskem okraju skoraj še povsem neorganizirana. To pa, menim, bo naloga prihodnjega leta, kakor tudi prikaz plesne glasbe na še višji ravni.

Filmi, ki jih gledamo

PUSTOLOVŠČINE CASANOVE

TOSCA

Je francosko-italijanski koprodukcjski barvalni film, ki utegne spraviti tega ali onega gledalca v zadrego. Ne toliko zaradi pikantnih prizorov, ki govore o Casanovinih osvajanjih ženskega spola, temveč zaradi iskreno predrzne in neposredne govornice, ki se duhovito ponorčuje iz laži-morale in svetohlinstva privzdignjenih moralistov. In ti bodo zavpili, češ da gledamo filmski šund, film brez idejnega jedra, ki bolj škoduje kot koristi in ki vsiljuje gledalcu napačne poglede na moralo, zlasti zakonsko. Konec koncev — čemu zakrivati oči pred nezlagano in pogumno izpovedano resnico, ki je v nespremenjeni podobi pogojena s preteklostjo in sedanostjo.

Filmati opero je več kot kočljivo dejanje, ki utegne ob nespretno zasnovanem režijskem konceptu odvzeti odrski realizaciji, ki je značilna za opero, pravo podobo, se pravi — šarm in z njim mikavnost. To doživljamo tudi ob Italijanski filmski realizaciji Puccinijeve opere Tosca. Od Tosce je ostala samo glasba — arije, ki pa jih dinamika naglo vrstečih se prizorov razbija prav tam, kjer bi bila potrebna odrska statika in ostale podrobnosti, ki so neločljivo povezane z operni uprizoritvami. Navzlic tej ugotovitvi pa bodo ljubitelji operne glasbe prišli na svoj račun. Poslušali bodo slavno italijansko pevko sopranistko Anno Mario Caniglia, ki je posodila svoj glas Franci Duval, ki nastopa v vlogi Tosce, in tenorista Franca Corellia.

Dramaturška gradnja s spretno retrospektivo pripoveduje, prepletano z dolgo vrsto epizod, daje vsebini dinamičnost, pestrost in privlačnost. Sicer ne kaže govoriti o filmski mojstrovini, temveč o upoštevanju vrednih resnicah, ki prijetno pozivljajo filmski repertoar naših kinematografov.

Čeprav smo si od filma obetali več kot samo Puccinijevo glasbo, nas tudi ta v nekem smislu razočara.

Slikar Igor Pleško tretjič v Kranju

Z razstave gvašev in tušev v Mestnem muzeju

Čeprav je Igor Pleško po prvih dveh razstavah v Kranju (l. 1954 ter 1956) nekoliko zatajil in zastal sredi svojega likovnega razvoja, mu moramo to pot, ko se tretjič muhudi med nami, čestitati že takoj od začetka. Z monumentalno zasnovanimi figuralnimi kompozicijami in makedonskimi ter istrskimi vedutami iz let 1957—58 nas je res prijetno presenetil. Spodnji razstavni prostori muzeja žare v živih in pestrih barvah, ki jih je slikar s krajinskimi motivi vred ugrabil vročim okolicam Prilepa, Ohrida, Rovinja in Hvara. Krepki, a vendar sveži barvostni gostih gvašev odgovarjajo pri risbah s tušem, zajetni, teški in malodane tektonsko pojmovani obrisi na izredno čisti belini papirja. V oblikovnem pogledu nima Pleško med stiliziranim in ekspresivnim realizmom, vsebinsko globino pa skuša doseči s simboličnimi pripomočki, ki so, kakor se nam zdi, skorajda preveč preprosti.

(Van Gogh — ?), Mreža (figuralna kompozicija), Vojakovo pismo, Markova varoš, Skale s pinjami, Skupina hiš itd. Od risb pa velja omeniti vse: Počitek (l), Makedonsko mesto, Makedonska vas, Vrača in Spomin (Maleš).

Stefan Eržen

Ob svežem grobu Franceta Pavlovca

SAVA JE IZGUBILA SVOJEGA TRUBADURJA...

Preteklo soboto smo se na pokopališču v Ljubljani poslovili od slikarja Franceta Pavlovca — od najpomembnejšega iz vrst tistih naših slikarjev, ki so v desetletju pred drugo svetovno vojno nesporno dokazali, da je poetični realizem prav tako nujna sestavina moderne umetnosti kot sta bila impresionizem in ekspresionizem in kot so dandanes abstraktna likovna snovanja.

E.

Najboljši gvaši bi bili nekako tle: Okolica Firenc, Stara oljka, Starka, Cigansko naselje, Skale 1

IGOR PLEŠKO: Markova varoš, Prilep (gvaš 1958)

Kulturno pismo iz Nakla

Za odrasle ali za otroke?

Dober obisk predavanj Ljudske univerze v Naklem, ki pa jih obiskuje preveč otrok

Upravni odbor Kulturno-umetniškega društva »Dobrava« Naklo se je pred dnevi sestal na 5. redni seji in pregledal dosedanje delo v letošnji sezoni. Na seji, ki je bila večinoma živahna, so največ govorili o predavanjih Ljudske univerze, o pripravah na prvo premiero dramske sekcije, o knjižnici in čitalnici ter o delu lutkovne sekcije.

ali je bistveno, da je dvorana polna (in da je v njej polovica otrok, ki se ali dolgočasijo ali z odprtimi ušesi in očmi sprejemajo tisto, kar bi bilo menda bolje, da še ne bi), ali da je na predavanju 20 odraslih, ki pridejo predvsem z namenom, da izpopolnijo svoje znanje. Menimo, da praviloma otrok na predavanju Ljudske univerze ne bi puščali, sicer to ni več ljudska univerza. Pač pa bi ali od časa do časa priredili posebno predavanje za mladino ali pa povabili na potopisna in podobna predavanja s skioptičnimi slikami, barvnimi diapozitivi ali filmom tudi otroke. Taka, za mladino povsem primerna, oziroma boljše, celo priporočljiva, so bila predavanja o Skandinaviji, o Danski in o svetovni razstavi v Bruslju, ki so jih spremljali lepi barvni diapozitivi in zanimivo pripovedovanje predsednika kranjskega turističnega društva Staneta Tavčarja.

Veliko oporo nakeljskemu kulturnemu izživljanju daje čitalnica,

ki so jo uredili konec lanskega leta in ki je odprta trikrat tedensko. V njej se zbirajo mladi in stari, poslušajo radio, berejo knjige in časopise, igrajo šah itd. V začetku marca bodo priredili šahovski mladinski turnir. V njem bo imel prostor tudi šolski šahovski krožek.

Na seji so govorili tudi o delu domače dramske skupine. Igralci imajo težave s kinom, ki se je trdovratno vgnezdil v Domu kulture in ki jim s tem onemogoča redne vaje in predstave. Pač pa kaže, da bo zaživel lutkovna sekcija, ki ima v učitelju Martinu Zgajnarju sposobnega in predvsem poživljenega vodjo. Zdjaj so si uredili lep lutkovni oder, ki sicer še nima primerne stalnega mesta, upajo pa, da ga bodo kmalu dobili. Ko bo urejeno še vprašanje iglavcev, od katerih nekateri zdaj odhajajo k vojakom, potem ne bo za uspešno delo lutkovne sekcije v Naklem nobene ovire več.

A. T.

POTUJOČI IGRALSKI DRUŽINI

Zapisek o amaterjih - drezbomcih

Če ni odra...

Prosvetno društvo Svoboda na Duplici pri Kamniku je naštviralo Goldonijevo veseligr Lažnik in z njo gostovalo v Šmarci ter Mekinjah, obiskati pa namerava še druge kraje kamniške občine. Na Duplici še ne bodo mogli gledati na odru lastnih igralcev. Čeprav je kulturni dom že dograjen, niso mogli to sezono opremiti odra, imajo pa upanje, da bodo še letos prišli do njega. Ker lahko študirajo igrati in se pripravljajo na uprizoritev v lepo urejenih prostorih lastnega kulturnega doma, so vseeno mnogo na boljšem od tovarišev iz Podgorja, ki že več let pripravljajo uprizoritve iger v sobi edine podgorške gostilne ali pa v zasebnih hišah. Doma seveda ne mo-

re. S posrečeno masko in pravo mero južnaškega temperamenta mu je uspelo podati prepričljiv lik, ki sodi med njegove najboljše. Zivahno Grazio, pobudnico zarote proti staršem, je uspešno podala Tatjana Malovrhova. Dekliško naivnost in otroško nepokvarjena nestrannost in razigranost je lepo združila v figuro, ki je navdušila publiko. Tudi Riri Mitje Cebulja je bil posrečen lik, ki bi mu morda očitali lahko pomanjkanja temperamentnosti. Toda, ker je bil njegov lik dosleden nekakšnemu zmedenemu fantovstvu in ne prevlekim navdušenju za nakano, ki jo je skuhala Grazia, je bil prepričljiv in simpatičen. Hišno Guilleto je s talentom in prijetno naravnostjo, ki še mnogo obeta, zaigrala Marija Resmanova, ki smo jo prvič videli na jeseniškem odru. V vlogi predsednika sodišča je namesto odsotnega Markija nastopil Bojan Cebulj.

Prerez kulturno prosvetne dejavnosti radovliške občine

Skromni uspehi ne zadovoljujejo

V Radovljici je bil že leta 1957 ustanovljen občinski Svet Svobod in prosvetnih društev z namenom, da povezuje kulturno prosvetna društva na področju radovliške občine in da jim pri delu pomaga. Da bi bilo delo omenjenega organa kar najbolj plodno, je bilo ustanovljenih še več svetov, ki skrbje za tesnejšo povezavo s sekcijami na terenu.

Svet združuje danes društva iz Radovljice, Lesc, Mošenj, Ljubnega, Podnarta, Kamne gorice, Lancovega, Kropce in Begunj; vsa ta društva vključujejo skupno 32 sekcij s 1110 člani. Kljub temu, da je to dokaj visoko število, bi bilo potrebno, da bi se v te sekcije vključilo še več članov. Od tega števila odpade samo na Svobodo Lesce 350 članov.

V zadnjem času je delo posameznih društev začelo pešati. Tako je predvsem z dram-

sko dejavnostjo. Društva valé krivdo predvsem na pomanjkanje režiserjev. Razen tega je tudi vprašanje naraščajo zelo peneče. Zato se je dramski svet lotil dramskega krožka za pionirje. Kljub vsem oviram so društva v letošnji sezoni napovedala vsaj po tri premiere.

Tudi delo glasbenih sekcij je zelo slabo. Aktivno delujeta le godba na pihala in orkester Svoboda iz Lesc. Zategadelj tudi ni mogoče prirediti glasbene revije v okviru občine. To je tudi vzrok, da se je godba na pihala iz Lesc prijavila k sodelovanju na glasbeni reviji jeseniške občine. Tudi tako imenovane »divje godbe«, ki se bodo morale čimprej vključiti v društva, predstavljajo nerešeno vprašanje.

Vprašanje knjižnic bo dokončno rešeno šele ob sprejetju zakona o knjižnicah. Trenutno je na področju občine 11 knjižnic, ki imajo skupaj nad 12.000 knjig, rednih članov pa nekaj nad 1500. V primerjavi s številom prebivalcev (11.721) je to znatno premalo.

Tudi center za izobraževanje odraslih opravlja svoje delo v redu.

Zanimiv utegne biti bežen pregled dela prosvetnega društva Jelovica z Lancovega. To društvo šteje 83 članov in ima svojo knjižnico ter orkester. V pretekli sezoni so zabeležili kar sedem prireditev. Razen tega so zanimivi še naslednji podatki: na Lancovem so 403 naročniki časopisov in revij, medtem ko je radijskih naročnikov 81. Res precej za tako majhen kraj!

Najvažnejše naloge v letošnji sezoni so združene s proslavami ob ob 40-letnici ZKJ. V okviru počastitev tega praznika bo revija dramskih del; predstavile se bodo najkvalitetnejše igralske skupine iz občine. Poleg revije bo tudi razstava, za katero društva že sedaj zbirajo fotografije in ostali razstavni material.

N. R.

Gre namreč tudi za tole:

MLADA RAST

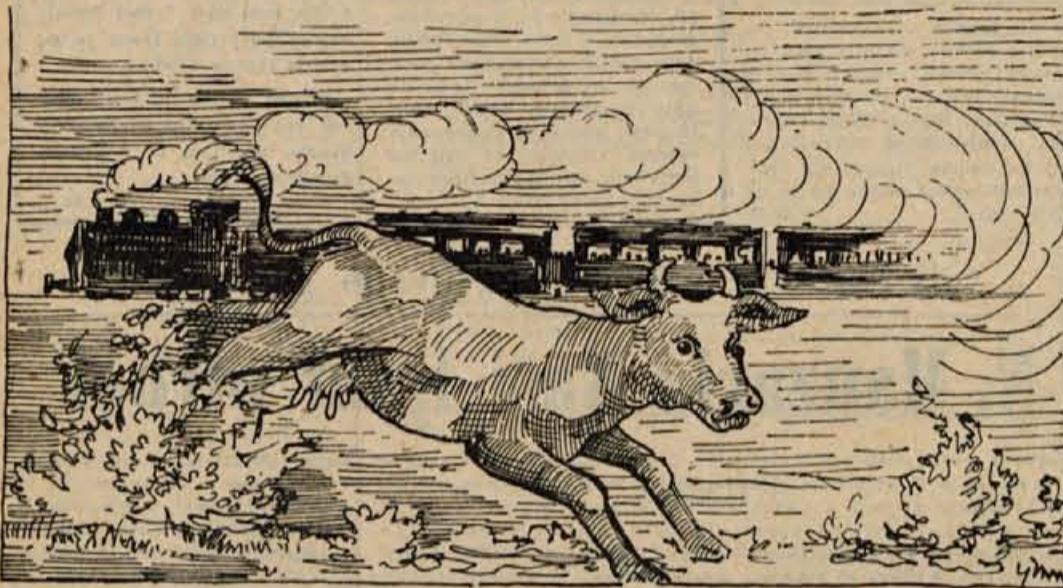
O kravi, ki se je učila govoriti

Ob železniški progi se je pasla kravica Dimka. Ni se ozirala ne na levo in ne na desno, ampak je prav počasi mulila najboljšo in najsočnejšo travico, kakršno premore le svet ob železniški progi. Prav počasi se je premikala, kakor to delajo vse krave, in stopala vse

lostno premišljevala usodo živali, ki se ne morejo naučiti človeške govorice.

Kaj vse bi naredila, samo da bi se naučila govoriti. Toda, kdo bi ji pomagal? Naj se uči sama? Morda bi pa šlo. Ob tej misli so se ji solze na mah posušile. Odprla je

proti sredini železniških tirov. Spoznala je, da bi šlo, samo vaditi bo še treba. Prvo črko je že imenitno izgovarjala. Še malo, pa bo šlo. Kar videla se je že, kako bo tudi ona čez čas imenitno zaklicala, ko se bo vrnila s pašev v hlev: »Mama, sem že doma!«

blíže železniškim tirov. Tako je bila zaverovana v sočno jed, da ni čutila neugnanih komarjev in obadov, ki so se ji zasedali v kožo. Tedaj jo je nenaden klic zdramil iz zaverovanosti: »Mama, mama!« Dimka je dvignila glavo in videla malo Metko, ki je prišla iz šole. Lačna je bila, pa je klicala mamico: »Mama, mama!« Jaj, kako je bilo to Dimki všeč. Se ona bi rada pomagala mali Metki poklicati mamo, a kaj, ko ni znala.

Oh, kako se ji je storilo milo. V svoji kravji pameti je pomislila nase in na ostale živali, ki se, revice, ne morejo pomenkovati med seboj tako, kakor se pomenkujejo ljudje. Iz debelih oči so ji privrele solze in jela močiti sočno travico. Še jed ji ni dišala več, ko je za-

svoj gobec in zatulila, kar se je le dalo: »M-m-m!«

»O, saj bi šlo!« si je mislila, »vaja dela mojstra!« Navdušeno je kar naprej in naprej ponavljala svoj m-m-m! dvigala glavo in v svoji prešerni veselosti pozabila, da je ob železnici. Vedno bolj in bolj je drobencijala in stopicala

A tedaj! Glej smolo! Izra ovinka je privozil vlak. Kravica je bila toliko zaverovana v svoje učenje, da prihajajočega vlaka še opazila ni. Lokomotiva je zateglo zapikakala: »U-u-u-u-u!«. Šele tedaj se je Dimka zdrnila iz svojih sanj. Tako se je ustrašila, da je v enem samem skoku planila s proge in še sama zateglo ponovila: »U-u-u-u-u!«

Vlak je brž oddrdral, Dimka pa je še vedno prepadeno zrla za njim. Šele čez čas ji je strah prešel iz kosti. In takrat se je spel spomnila, da se je maloprej učila govoriti. Toda, naj je še bolj poskušala, da bi poklicala »mama«, ni se ji hotelo posrečiti. Vedno se ji je iz debelega grla izvil le njen m-m-m-m in še u-u-u-u-u.

Vsa žalostna je potem odtavala proti hlevu in ves čas zateglo tulila: »Mu-mu-mu!« Čeprav je bila pametna, je ostala le krava, ki se ni nikdar naučila človeške govorice.

Jože Varič

Če se mamica smeblja...

Če se mamica smeblja, sonček ji v očeh igra, srečna je, ko me ljubkuje in na lička poljubuje.

Če pa sončka ni v očeh in izgine njen nasmeh, gleda le me in — molči, a tedaj še v mojem srčku zlato sončece zaspi.

Tončka Perčič

Za bistré glave

1. Koliko kvadratnih kilometrov meri naša ožja domovina? (Slovenija meri 20222 km²)
2. Kaj je sezam? (Oljna rastlina, ki raste v Makedoniji)
3. Katere azijske dežele je obiskal sedaj maršal Tito? (Cejlon, Etiopija in Indija, Indonezija, Burma, Indija)
4. Večkrat slišite besedo Jiu-do, kaj pomeni? (Japonski način borbe, samoubijanje)
5. Kdaj je zasedal Zbor odposlancev v Kočevju? (Od 1. do 3. oktobra 1943)

Ali že veste...

...da se površje in s tem tudi zemljevid naše domovine stalno menja. Zemljevid Jugoslavije dobi vsako leto vrsto novih zemljepisnih znakov in lis. Zakaj? Zato, ker nastajajo vsepovsod kar čez noč nova naselja, nova korita, izginjajo kar cele doline in pojavljajo se nova jezera, ki napajajo nove hidrocentrale;

...da je eno največjih jezer, ki je tako nastalo Mavrovsko jezero, ki je uokvirjeno med visoke veličastne planine zahodne Makedonije in leži 1195 metrov nad morjem. To jezero je dolgo nad 15 kilometrov, ponekod pa globoko tudi nad štirideset metrov. Mavrovsko jezero je samo nekaj manjše od znanega Dojranskega jezera, je pa dvakrat večje od Bohinjskega in skoraj desetkrat večje od Blejskega jezera. V svojem objemu hrani torej ogromno vodne sile, ki jo oddaja mavrovski elektrarni;

...da je drugo tako jezero, ki je nastalo po vojni v dolini reke Neretve, Jablaniško jezero. To jezero ni nič manjše kakor Mavrovsko jezero in napaja veliko elektrarno, ki so jo zgradili ob kolenu Neretve;

...da je znano tudi Vlasinaško jezero, ki zavzema 12 kvadratnih kilometrov površine. In naša jezera, ki so nastala ob reki Dravi in Savi po vojni tudi niso od muh. Saj voda teh jezer proizvaja na desetisoče kilovatov elektrike, ki jo tako nujno rabi naša industrija;

...da je pa z energijo najbogatejša reka pri nas Drina. Struga te

reke se bo kmalu popolnoma spremenila in bo nastala v tej dolini vrsta jezer. Pravijo, da jih bo okoli trideset in tudi tod se bo zbirala voda, ki bo poganjala turbine;

...da se bo kmalu moral spremeniti tudi oni del zemljevida Jugoslavije, ki ponazoruje Vojvodino. Saj je že mnogim znano, da so pričeli graditi tod velikanski prekop, ki bo povezoval reko Donavo in Tiso. Ta prekop, ki bo zgrajen v dobrih treh letih, bo velikega gospodarskega pomena. Saj se bo po tem kanalu lahko odvajala odvišna voda v primeru poplav v dobi deževja in poleti bodo lahko namakali z vodo iz tega kanala rodovitne predele Vojvodine;

...da pa so vam malo znana jezera v okolici Gornjega Vakufa v Bosni. Tam je pet znamenitih jezer, ki so velika turistična privlačnost. Enemu izmed njih pravijo Pasje jezero, drugemu Pijavsko jezero, tretjemu Zdravilno jezero itd. Najznamenitejša je Pasje jezero, ker je najboljši barometer za ves kraj. Voda tega jezera je namreč zelo bistra, če pa se ob lepem vremenu škali, je to zanesljivo znamenje, da bo drugi dan dež, oziroma slabo vreme. Pijavsko jezero je polno pijavk in se ni dobro kopati v tej vodi, ker se ti kmalu prišepi na telo na desetine pijavk, ki so kaj požrešne in ti izpijejo ne malo krvi. Zdravilno jezero pa zdravi revmatizem, kakor pravijo mnogi stari iz Gornjega Vakufa;

...da

Gorenjske bodice

△ Glejte, tole sem si mislil ondan, ko me je pot privedla do spomenika padlih borcev v Strahinju pri Naklem. Letos, ob 40-letnici ZKJ, bodo prosvetna društva, taborniki, telovadna društva in druge organizacije obiskovali tudi spomenike in kraje, ki so si v zgodovini NOB zagotovili častna mesta. Hudo pa me skrbi, kako se bodo obiskovalci Strahinja počutili, ko bodo morali prehoditi razrito, blatno in z mlakužami prepreženo cesto, ki vodi do spomenika. O tem, da bodo cesto popravili, je bilo že precej govora. Kaže pa, da je vse do danes ostalo le pri besedah. Saj, če bi z besedami tla okovali, potem bi bila cesta že zdavnaj vzorno urejena. Čeprav sem zelo črnogled, upam, da bo cesta letos le dočkala lepše čase.

△ Primojdunaj, zadnjič sem ga pa polomil. Marjana mi je zaradi tistih postvri v restavraciji Park v Kranju, čeprav jih sam niti jedel nisem, take nabrenkala, da imam še sedaj polna ušesa. Dobesedno takole mi je rekla: »Kanalija zapravljava, zdaj šele vem, zakaj si vedno brez denarja. Zakaj pa vti-kaš svoj dolgi nos vedno v najdražje lokale. Tja pusti tiste, ki imajo kaj pod palcem, ti pa ne stresaj svoje prazne malhe po vseh štirih, saj te je tako povsod preveč, samo pri meni pre-malo.«

△ V Kamniku je postal strelski šport zelo popularen. Strelske družine so številne in nove rastejo kot gobe po dežju. Vsa čast vrlim strelcem, ki vztrajno vadijo in dosegajo na tekmovanjih dobre rezultate. Do tu je vse v redu. Nevarno pa je, če je zračna puška spravljena doma in imajo do nje dostop mlajši, streljanja željni fantiči. Hudo imenitno je s tako puško korakati po gozdu. Primojdunaj, saj se človek počuti kakor pravi lovec. In ne samo mlečnozobi fantiči, tudi nekateri starejši člani radi zakorakajo v gozd z zračno puško. Tam ni papirnatih tarč, niti tekmovalne komisije niti nagrad, tamkaj so živi cilji: neobgljeni ptički. Dovolj majhni so, da jih tudi strel iz zračne puške ubije. In takega brezglavega in neusmiljenega pobijanja drobnih živali je na pretek. Tako so mi pravili tistokrat v Kamniku ljudje, ki jim ni vseeno, kaj se dogaja s pticami. — Zračna puška torej sodi na strelišče, streljajmo pa le v mrtve tarče. O tem naj razmislijo tudi lastniki zračnih pušk, ki hranijo to orožje na krajih, ki so dostopni tudi nepoklicnim rokam.

△ Hja — tegale iz Leš pri Brezjah pa tudi ne bom mirno pogotljal. Pred kratkim — nedelja je bila, je imelo tamkajšnje prostovoljno gasilsko društvo svoj občni zbor. Po

občnem zboru — to si lahko mislimo — pa zabavni večer. Seveda ljudi, domačinov in prebivalcev iz okoliških vasi ter pijače ni manjkalo. Enega in drugega je bilo preveč. Pa tudi otrok, starih 10 do 12 let, ni manjkalo med odraslo družbo. Kar dobro so se zabavali — priznam. Še posebno imenitno pa se jim je zdelo, ko so se okrog polnoči najbolj vročekrvni veseljaki začeli pretepati. — Konec koncev so se najmlajši prav dobro zabavali, razen tega pa so dobili v starejših svetel vzor, kako se je treba zabavati. Družabni večer brez pretepa sploh ni nobene zabave! △ Če nočem biti krivičen, se bom moral še nekaterih kranjskih nepridipravov lotiti. — Preteklo nedeljo me je toplo spomladansko sonce zvalilo v kanjon Kokre v Kranju. Iz razmišljanja so me prebudili nekakšni udarci, kot bi nekdo cepil drva ali tolkel po lesu. — »Ljudje so zares pridni,« sem si mislil, ko se je ubral za glasom. »Se ob nedeljah si ne oddahnejo.« Prispel sem do lesene brvi, ki jo je kranjsko turistično društvo lani

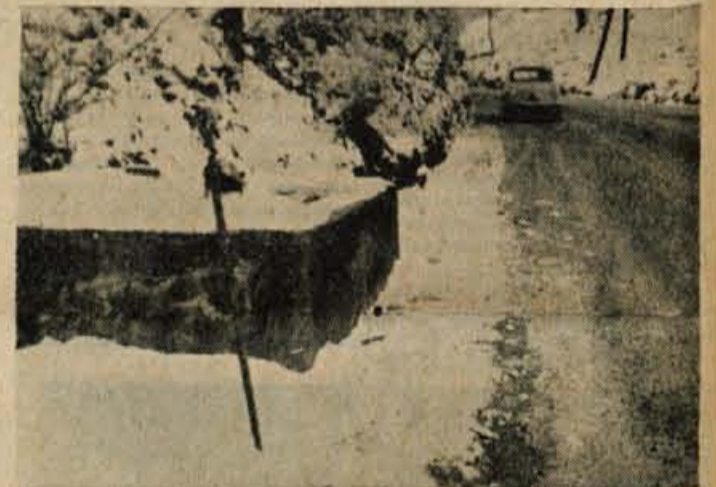
zgradilo preko rečice. Kar sapa mi je vzelo. Štirje nadebudni fantiči so si na vse kriplje prizadevali, kako bi porušili ograjo brvi. Lomili so kos za kosom in jih spuščali po vodi. Trije so mi pokazali pete, iz varne razdalje pa še osle, četrtega pa sem zagrabil kakot butalski policaj Cefizija. — »Kako se plješ, ti in tvoji pajdaši?« sem zagrmel, da sem se samega sebe ustrašil. Fantič pa trmast kot je kaj. Ni in ni hotel povedati imena sotovarišev. Le to sem izvelkel iz njega, da so s Primskovega in da jim je ime Bojan, Poldi in Toni. Sebe je seveda zamolčal, pa to sem šele potem ugotovil, ko jo je porisal za ostalimi.

Hm, zdaj sem pa v stiski, ker ne vem, kaj bi storil, da bi nadebudne pobite doletela zaslužena kazen. Najbolje bo, če bodo Primskovljani, ki imajo sinove z imeni Bojan, Poldi in Toni, vzeli v roke palice in jim zaradi varnosti sprušili hlače. Ob tako splošni kazni menda tudi pravi krivci ne bodo ušli.

Vas pozdravlja Vaš Bodičar

KAMEN SPOTIRE

Verjetno bi lahko trdili, da so Podbrezje edini primer na Gorenjskem, kjer se prebivalci kaj malo menijo za to, kakšno vodo pijejo. Slika prikazuje vodnjak tik ob glavni cesti. Vodnjak je

vedno odkrit in tako se prah, ki ga dvigajo avtomobili, zbira kot »smetana« na vodni površini. Nehigieničen je tudi korec s katerim prelivajo vodo iz vodnjaka v škafe in drugo posodo. Korec je večja prazna konzervna škatla, ki je pristonjen na vodnjaku. — Kaže da Podbrezjani doslej zaradi te vode še niso imeli nesreč, toda ko bo prvi zbolel zaradi te vode, bo prepozno. Zato bi kazalo vodo zavarovati pred nesnago.

STOJA splošna nevarnost

Poklicni šofer C kategorije, ki je zakrivil v sredo, 4. februarja na cesti Toneta Cujarja na Jesenicah prometno nesrečo, se je na vprašanje: kako je prišlo do nezgode? takole zagovarjal: »Voza-

ke. Na Jesenice je pripeljal kisi-kove steklenice. Šofer tovornjaka pa na vožnjo ni odšel sam, temveč je povabil s seboj prijatelja — šoferja, ki je bil ta čas na dopustu.«

nik ostal kar v kabini. Da ne bi sedel križem rok, je prijel za volan in pogljal vozilo proti železniškemu nadvozu na koncu ceste. Onstran nadvoza — tako je pripovedoval — je hotel vozilo obrniti. Svojega cilja pa ni dosegel, ker se je — tako kaže močno razdejano prednji del tovornjaka — s precejšnjo silo zalezel v desno stran opornega zidu nadvoza. Kabina tovornjaka je doživela pravo razdejanje, kar pri 9-tonskem vozilu ni nič nenavadnega. Sam je imel več sreče, kajti odnesel je le nekaj neznatnih prask.

nisem bil vajen.« Nedvomno zelo nenavaden zagovor, zlasti če upoštevamo, da imamo opraviti s poklicnim voznikom.

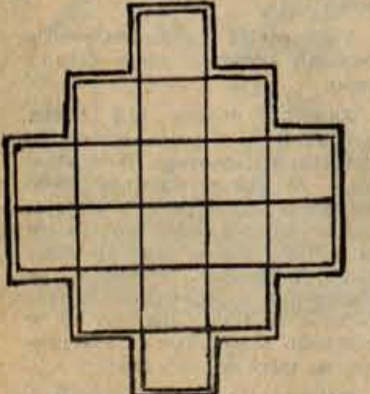
Oglejmo si torej prometno nesrečo поблиže. Tistega dne zvečer se je 9-tonski tovornjak S-10164 prevoznega podjetja »Transport« Ljubljana vračal po opravljeni vožnji z Re-

Do vrnitve z Reke se ni zgodilo nič takega, kar bi bilo vredno omeniti. Na Jesenicah pa je šofer tovornjaka želel obiskati nekega znanca. Naključje je hotelo, da je njegov prijatelj vedel za stanovanje iskanege. S tovornjakom sta se odpeljala tjakaj. Ker se šofer ni nameraval posebno dolgo držati na obisku, je njegov sopot-

Če upoštevamo njegov zagovor, češ da ni bil vajen vozila, dasiravno je bil poklicni šofer, in je bolj neprijetno ugotovitev, da je tisti večer pil, potem je vsako razglabljanje o pravem vzroku nesreče odveč.

Komisija TNZ, ki je prispela pa kraj nesreče, je ugotovila, da kolesa tovornjaka pred trčenjem niso kazala znakov zaviranja. Še več: pred tem je vozilo, ki se je premikalo po skrajni desni strani ceste oplazilo z bokom vrhno ograjo in povzročilo za 20.000 dinarjev škodo. Občutnejša pa je škoda, ki jo je utrpelo vozilo pri udarcu. Po približni ocenitvi znaša okrog 700.000 dinarjev.

Tokratna prometna nesreča je dovolj zgovorno svarilo, ki pravi, da ne kaže sedeti za volan voz, ki jih nismo navajeni in za katere nimamo vozniškega dovoljenja. O deležu alkohola pri prometnih nesrečah pa je bilo že preveč govora, da bi o tem sploh še govorili.

Vodoravno: kraj, kjer se radi igramo, glas trobente, mož, ki prodaja med, drugo ime za zdravilo. Navpično: ime mesta, kraj, kjer se radi igrajo, ozek in dolg konec blaga, ploščinska mera.

Rešitev

Vodoravno: vrh, trata, meduz, lek

Srečanje na Gaštejskem klancu

Mrzlo je bilo tisto jutro pred dobrim tednom in ob Savi je pihal ledeno mrzel veter.

Po Gaštejskem klancu je šel počasni, počasni star možakar. Črna vrhnja, rjav klobuk, nahrbtnik in kanglico v rokah. Prav tak, kot ga je bila opisala malo prej njegova žena v Orehku.

»Ne zamerite očka, ste vi Ciril Bajželj?»

Samo ustavil se je, položil kanglico na ograjo in nekaj skomignil z rameni. Potem je pazljivo poslušal ponovljeno vprašanje.

»Aaa... Ja, ja,« je prikimal z očividno iznenadenostjo na ovelom, neobritelem obrazu. Nekaj osamljenih besed z ene in druge strani se je izgubilo v mrzlem vetru. Stopical je počasno, se pritoževal nad nadohu, se zaustavljaval in »lovil« sapo.

»Ta mlada se je ponesrečila, žena tudi težko hodi, tako da najlaže grem jaz v Kranj ali kam...«

»Smem pomagati?»

Ustavil se je. Izročil je kanglico in se s palico laže poganzjal dalje.

»Kaj je v kanglici, da ne razli-

jem?»

»Mleko.«

»Mleko! Iz vasi, mimo kmetij in mlekarne morate v mesto po kanglico mlekal«

»Ja, v Kranju se zmeraj dobi.«

Spomnil sem se na mnoge razprave in načrte o preskrbi in se zamislil brez besed.

»Spomnim se ja,« je začel pripovedovati Ciril, ko se je v domači kuhinji vsedel za mizo. Šlo je za vprašanje, kako je bilo v Kranju ob veliki železniški stavki aprila 1920. leta.

Bil je zaposlen v Majdičevem mlinu. Kakih 100 delavcev je bilo tam. Nekl Starman iz Stražišča je bil vodja politične dejavnosti v kolektivu. Med levimi je bil tudi Ciril, ki se po vrnitvi iz Rusije nikdar ni mogel potolažiti z ugotovitvami, da pri nas ne bi šlo z revolucijo po vzgledu boljševikov. Ko so zvedeli za stavko železničarjev, so sklicali sestanke.

»Pomagajmo jim! Ustavimo delo!»

Take in podobne parole, pravi Ciril, so bile na sestanku. Seveda so bili nekateri proti. Toda on in kakih 20 drugih so odločno zahtevali solidarnost z železničarji.

Milinski kamni so se ustavili. Koj za tem se je večja skupina njih usula po cesti proti Polakovi to-

varni (sedanji Standard). To je bila takrat, pred 39. leti največja, pravzaprav edina tovarna v Kranju.

»Ustavite delo!« tako so vzklikali prišleci iz mlina. Usnarji so bili iznenadeni, spogledovali so se. Nekateri so bili za, drugi proti.

»Pojdite v pisarno! Tam se dogovorite, tam zahtevajte!« so svetovali nekateri delavci.

Ciril je bil koj pripravljen. Iz pisarne je šel še v oddeleke. Seveda z drugimi sotovariši iz mlina.

»Ustavite delo! Držimo skupaj mi, delavci!« železničarji stavkajo povsod. Tudi drugi delavci zapuščajo delo. Eden za vse, vsi za enega!»

Usnarji s težkimi, mokrimi predpasniki so gledali skupino prišlecev. Večina je bila za stavko. Toda nekateri vodilni so bili proti. Samo pogledali so svoje delavce in... »Stavka? Kakšna stavka, drhal boljševiška!« je zavpil nekdo.

»Vrzi ga v bazen! V žveplo z njimi! Tam se bo že ustrojil poruskol« se je oglasil drugi.

Delavci so stali nepremični. Toda povelja so bila ostrá, zahtevna. Ciril, ki je bil pred njimi prvi, je videl, da ni šala.

Bazen z žveplom je bil prav tam zraven. Med kupi smrdelih kož in umazanimi stenami je še enkrat odjeknil ukaz. Pogledi bližnjih golokrih usnarjev so se ustavili prav na Cirilu. Trenutki so bili napeti, za Cirila nič ugodni.

Skočil je nazaj. Za njim se je oglasilo še nekaj kletvin na račun revolucije, toda večina delavcev je stala nepremično brez besede, potrto.

Ko so bili na cesti, so jo mahnil k vrvarju Sinkovcu. Koj so ustavili delo. Navdušenje se je stopnjevalo. Med skupino iz mlina so se že vključili drugi: znani in neznan, ki so hoteli dati duška v enotni manifestaciji delavcev.

Z vzklikanjem je razporežena skupina zavila k tiskarni na Podrtni. Koj so se ustavili stroji. Ulica je oživeela, okna so se odpirala. Zivahna skupina je krenila preko trga.

»Naprej! Naprej do elektrarne na Kokril! Tudi luč, elektriko bomo ustavili gospodom, izkoriščevalcem!« so klicali nekateri.

Nenadoma se je zajezilo. Prednji so se ustavili. Bilo je pred trgovino Killer, sedanjo Delikatosa.

»Živijo Rusija, živijo žuljeva roka!« je vzkliknil nekdo.

Hkrati rezko povelje: »Narazen!« Billi so žandarji.

Slodili so novi klici, dvigale so se roke, zamolklo so odmevali udarci pendreka, po pesku so drseli okovani čevlji.

Spopad oziroma srečanje med delavci in zvestimi branilci protiljudskega zakona je bilo kratko. Vrišč nekaterih žensk se je oddaljil, mimoidoči so se razbežali in neki otrok je planil v jok. Prod trgovino na tleh je že bila prva žrtev: neki moški. Branil se je, z rokami je kril obraz, okrog njega so skakali žandarji, po njem so padali udarci, slišati je bilo stokanje, kletvine...

Ostali žandarji so lovili druge in mahali naokrog. Delavci niso bili pripravljeni na to. Umaknili so se v stransko ulico. Za njimi so hoteli koraki žandarjev. Za Chrobotom (sedanja Reginečeva ulica) so zgrabili prvega. Nekje pri Domu upokojencev so prišli še enega. Potem se je umirilo. Delavci so se razšli pred silo, a po vsem Kranju in okolici so govorili o tem dogodku.

Ko je ondan Bajželj pripovedoval o tej zgodbi, je večkrat zastal z besedo: »Ne vem, če se ne motim, dolgo je že od tega...«

Potem je pripovedoval o svoji radosti, ko je bil 1936. leta sprejet v članstvo komunistov. Tudi njegova žena je bila takrat sprejeta. Njuna mala hišica prav ob gozdu v Orehku je postala zbirališče komunistov.

»Poglejte tisto klop tam zunaj! Prav tam se mi zdi, da še danes vidim Zagarja. Kolikokrat je tam sedel in bral knjige. Škoda ga je bilo,« je dejal Ciril in spet umolknil. Tja je zahajal tudi Jože Vilfan, Rudi Papež, Gregorčič, Toplak, Brovč, Tominec, Krašna, Strukelj...

Tja je prihajal Zihert, tovarišica Tiika, ki je zdaj na CK, Mira Svetinova...

»Danes ne pride nihče več k nam. Kot da so vsi pozabili na nas,« je dejal in kašelj mu je znova ustavil besedo.

K. M.

PRAVNI NASVETI

KUPON ST.1
PRAVNI NASVETI

Na željo bralcev »Glasu Gorenjske« bomo odslej vsak petek objavljali pravne nasvete. Nekdaj smo to rubriko v »Glasu Gorenjske« že imeli, vendar pa smo jo kasneje opustili. Na ponovno željo, ki jo je predvsem pokazala naša novoletna anketa, pa smo spet uvedli razgovore s pravnimi svetovalcem. — Bralce opozarjamo, da so odgovori brezplačni k vprašanju morajo priložiti le kupon, ki ga izrežejo iz časopisa.

Drago plačana naivnost

Revizor jeseniških hotelov goljuf

Iminen obisk so imeli za konec lanskega leta jeseniški hoteli in komunalna služba železarne. Dobro oblečen, uglasjenih manir in na moč zgovoren se je namreč predstavil v tistih dneh najprej šefu komunalne službe jeseniške železarne mlad možak — bilo mu je komaj 26 let — kot direktor uslužbenih restavracij železarne v Zenici. Pošilja ga vodstvo njegovega podjetja na Jesenice, da bi se tam seznanil z načinom poslovanja delavskih menz. Stvar ga izredno zanima in ustregli bi mu tudi, če bi mu kaj več povedali še o delovanju tovarniškega sindikata, saj je on vendar tudi predsednik sindikata ženiških tovarn. Ker je vse to besedičenje spremljal s tako prepričevalno mimiko in gestami, je takoj pridobil zaupanje in ko je odhajal, je nosil s seboj tudi že pozabljeno za bližnje zborovanje sindikata železarne.

Ljubko, tako mu je bilo namreč ime, je pa imel še druge »naloge« in načrte. Odhitev je k upravniku jeseniške Kazine, med potjo pa se prelevil v direktorja gostinstva v Beogradu ter se predstavil kot tak z nalogo, da pregleda poslovanje gostinskih obratov na Jesenicah. Tudi v novi vlogi je bil tako prepričljiv, da je naš upravnik pozabil povprašati za dokumente ter je mlademu »direktorju« dovolil celo vgnездiti se v upravni pisarni. Ljubko se je, vajen takih reči, brž udomačil. Dobil je kmalu tudi priliko poslužiti se uradnega papirja in si je sestavil »pooblastilo«, ki mu je dovoljevalo sklepati s hoteli v Kranjski gori pogodbe za družbeno prehrano v železarni. Ker je imel vse pri rokah, je »po-

oblastilo« opremil tudi s pečatom »Kazine« — železarniške restavracije. Ne smemo pa pri tem pozabiti povedati takoj še to, da je postal spričo tako važnih poslov, ki naj bi jih opravil kot revizor, gost uprave jeseniških gostinskih podjetij, ki mu ni bilo treba vprašati za prebrano in prenočevanje in ne za račun.

Ljubko je igral svojo vlogo naprej. Stopil je tudi v hotel »Poshta«, ki na Jesenicah prav tako nekaj velja. Upravnika je presenetil kot inšpektor gostinskih podjetij iz Beograda, ki je poslan, da revidira delo gostinstva v naših krajih. Odlične Ljubkov nastop je upravniku prepričal tako, da tudi ni vprašal za dokumente. Revizor iz Beograda mu je bil tembolj všeč, ker se mu na posel, ki ga je napovedal, ni nič mudilo.

Ljubko je tako naprej užival gostoljubje Jesenic. Da bi tem bolj uveljavil svoje poslanstvo, se je udeležil zborovanja v železarniškem sindikatu, kamor je bil sicer tudi že povabljen in tam ognjevitno pozdravil zborovalce v imenu Sindikata ženiških tovarn.

Povsod si je znal pridobiti zaupanje in si utreti pot. Ni čudno, da se je prikupil tudi brhki Marički iz Kazine, ki je čez dan pridno stregla gostom v restavraciji, zvečer pa preštevala izkupljene denarce. Uslužni Ljubko je Marički pri tem napornem poslu ponudil svojo pomoč. Marička po-

brž ne bodo tako ustrezljivi in dorežljivi, kakor na Jesenicah. Ko sta z Maričko spet preštevala dnevni izkupiček in je ta za nekaj trenutkov zapustila sobo, je Ljubko 55.980 din ter brez slovesa odpetal — v noč. Marička in vsi tisti, ki so ga sprejeli kot revizorja, so ostali opeharjeni z občutki opeharjenosti, ki jih je postavil na oder dramatik Gogol v Revizorju. Prav take si jih lahko predstavljamo.

V našem primeru pa je končala tragikomedijska z epilogom na Okrožnem sodišču v Ljubljani. »Revizorja« Ljubko so namreč kmalu izsledili, saj imajo varnostni organi že dobro izurjene oči za lov takih ptičev. Na zatožni klopi je prostodušno priznal vse postopke, obtožbe in skrušeno pripomnil, da se ne izplača nič tajiti, sicer se je pa na vero dobrih ljudi nekaj dni res tudi dobro imel. Sodišče ga je za uspešno opravljeno »revizijo« nagradilo z letom in pol oddiha za zapahi. V tem času se bo morda le oddelil za nadaljnjo, bolj pošteno pot. Imel bo dovolj časa za to, da sam pri sebi temeljito revidira svoje lastne življenjske račune. Doslje je, kakor je ugotovilo sodišče, da si še mlad, predsedel zaradi podobnih »revizijskih« podvigov že celih pet let.

Povprašajmo revizorje, če jih ne poznamo, za njihova poobla-

Vsaki ponedeljek in petek v „GLASU GORENJSKE“ najnovejši dogodki v besedi in sliki

nudbe ni odbila in tako sta preštevala denarce — oba.

Medtem se je pa naš »revizor« le preobdelal gostoljubja in sklenil končati »revizijo«, ki je pravzaprav ni še niti začel. Za nadaljnjo pot pa je rabil denar. Povsod naj-

stila in ne verujmo samo gladkem obrazu in polikanim maniram! Predstavimo še našega laži revizorja. Ime mu je Ljubko Tabakovič, doma je iz Bogojne v Bosni, po poklicu je pa ključavničar — brez posla. — jf

SPORTNIH SEKCIJ

92 SPORTNIH SEKCIJ S 775 ČLANI

Pri sindikalnih podružnicah v kranjskih tovarnah deluje 92 različnih športnih sekcij. Strelskih je 22, šahovskih 19, kegljaških 16, sledijo odbojkarji, namizni tenis, nogomet itd. Skupno vključujejo te sekcije skoraj 800 članov. Spričo velikega števila zaposlene mladine v naših tovarnah je ta številka še vedno premajhna.

Občinski sindikalni svet razpiše vsako leto tekmovanja, ki se ga omenjene sekcije udeležujejo polnoštevilno. Na lanskem tekmovanju je sodelovalo 87 ekip s 340 tekmovalci. Leto prej pa je bila udeležba še boljša. Na minuli občinski konferenci organizacij so razpravljali tudi o telesno-vzgojni dejavnosti v kolektivih in o zaključkih nedavnega kongresa za telesno kulturo. Sklenili so, da bodo v prihodnje organizirali več in zanimivejših športnih tekmovanj, ker le tako bodo zajeli več članov. — k

SMUCANJE

PRVENSTVO GORENJSKE V VELESALOMU

V nedeljo popoldne je Gorenjska smučarska podzveza priredila na terenih Zelenice prvenstvo Gorenjske v velesalomu, ki je veljalo obenem kot izbirno tekmovanje za sestavo državne in republiške reprezentance, ki bo gostovala v Franciji. Nastopilo je okrog 100 tekmovalcev iz Kranja, Jesenic,

Tržiča, Jezerskega, Skofje Loke, Maribora, Celja, Raven in Prevalj. Proga je bila dolga 1300 m z višinsko razliko 200 m in 36 vratci. Organizacija je bila dobra, snežne razmere pa ugodne.

Rezultati člani: Dornik 1:13,4, Štefe 1:16,0, Švab 1:16,0, Križaj (vsi Tržič) 1:18,3; **članice:** 1. Praček (Jesenice), 2. Jamnik (Triglava), starejši mladinci: 1. Frantar (Jezersko), 2. Klinar (Jesenice), 3. Ivartnik (Prevalje), mlajši mladinci: Fanel (Fužinar).

I. V.

NOGOMET

PORAZ PLANIKE V PIRANU

Preteklo nedeljo je nogometni klub Planika iz Kranja gostoval v Piranu in se tam pomeril v prijateljski tekmi z domačim Sidrom. Za to srečanje je vladalo veliko zanimanje, saj se je zbralo na stadionu precej ljudi.

Začetni udarec so imeli igralci Planike in so prve minute igre kazale, da bodo domačine visoko porazili. Premoč Planike pa je bila le v prvem polčasu. V drugem delu igre pa so igralci Planike precej popustili. Pobudo so prevzeli domačini in premagali goste z rezultatom 3:2 (1:1).

M. Z.

KAMNIK : GRAFIČAR (Ljubljana) 3:1 (0:0)

Otvoritev nogometne sezone v Kamniku je bila preteklo nedeljo. Ob lepem vremenu so se Kamničani v prijateljski tekmi pomerili z Grafičarjem iz Ljubljane in zmagali z rezultatom 3:1 (0:0). Zmaga Kamničanov je bila zaslužena.

STRELSTVO

EKIPA MOŠENJ PRVA

V nedeljo je bilo v Kulturnem domu v Mošnjah meddružinsko strelsko tekmovanje, ki so se ga udeležile družine iz Lesc, Podnarta, Begunj in Mošnj. Strelci so tekmovali z zračnimi puškami. Prvo mesto je osvojila ekipa Mošnje I s 744 krogi pred Moš-

njami II 655, Lescami 637, Podnartom 583 in Begunjami s 524 krogi. Najboljši posameznik pa je bil Hunurca (Lesc) s 165 krogi pred Bičkom 163, Pongercom 155, Gregorcem (vsi Mošnje) s 154 krogi itd.

C. Z.

JUDO

DRUGI V LJUBLJANI

Preteklo nedeljo je bil v Ljubljani judo turnir, ki so se ga udeležile ekipe Triglava A, Ljubljane

B in Olimpije A in B. Kranjski tekmovalci so nastopili brez treninga, ker že dlje zaradi beljenja telovadnice ne morejo trenirati. Kljub temu pa so bili zelo blizu popolnemu uspehu, ki jim ga je preprečila le izredna smola. Ze v prvem srečanju z Ljubljano B sta se nevarno poškodovala Molan in Boben, tako da proti glavnemu nasprotniku Olimpiji A, Triglav ni mogel zmagati. Ekipa Triglava (lahka: Molan (Šubic), Hostnik;

srednja: Kavčič, Boben; težka: Crnivec, Turk, je tako zasedla drugo mesto, čeprav je osvojila več točk kakor Olimpija.

Rezultati: Olimpija B : Triglav 2:10, Olimpija A : Ljubljana B 7:5, Ljubljana B : Olimpija B 7:5, Triglav : Olimpija A 5:7. Končni vrstni red: 1. Olimpija A 14 točk, 2. Triglav 15 točk, 3. Ljubljana B 12 točk, 4. Olimpija B 7 točk.

M.

Sah

POLFINALNI TURNIR KRANJA

Na polfinalnem turnirju Kranja, ki je tik pred koncem, saj so nekateri igralci odigrali že vse partije, ja stanje na tabeli takole: Pekovšek 11,5 (1), Djordjevič 11,5, Koren 10,5 (1), Engelman 9,5, Bratuša 9 (1), Berčič 9, Prelovšek 8,5 (2), Marasovič in Kmetič po 8 itd. Tretjekategornika Pekovšek in Djordjevič sta že dosegla drugo kategorijo in bosta brčkone sodelovala na finalnem turnirju za prvenstvo Kranja.

R.

»STRAŽNI OGNI« SO SE POMERILI

Taborniki odreda »Stražni ognji« so danes izvedli tekmovanje v namiznem tenisu. Nastopilo je 18 tekmovalcev, ki so bili razdeljeni na 6 ekip, in sicer 3 ekipe družine Pajkov, 2 ekipe Lovske straže in ekipa družine Sivih jastrebov. Tekmovanje je vodil dobro tov. Mile Ahačič.

Rezultati: ekipno: 1. Sivi jastreb, 2. Pajki I. Posamezno: 1. Kranje (Sivi jastreb), 2. Klojčnik (Pajki I.), 3. Osredkar (Pajki III).

T.

»Solam športna igrišča in telovadnice« je geslo, ki vsako leto bolj vodi delo telesnovzgojnih delavcev. Pouk telesne vzgoje, kot ga prikazuje slika (v Begunjah) lahko bolj škoduje kot koristi.

„To je moje delo, Fidija“ Vsemirski potniki se pripravljajo

„To je veliko odkritje,“ je rekel profesor Emil Kunze, direktor nemškega arheološkega inštituta v Atenah, ko je govoril o neki majhni posodi, ki so jo odkrili delavci tega inštituta pri nedavnih arheoloških raziskovanjih v Olimpiji. Na posodi je bil napis: „To je moje

delo, Fidija.“ Po besedah profesorja Kunzea predstavlja ta napis še en dokaz za to, da je nedavno odkrita delavnica v Olimpiji bila delavnica slavnega kiparja Fidija, ki je bil rojen v Atenah okoli 500 let pr. n. št. in o katerem Plutarh pravi, da mu je Periklej zaupal velika dela na Akropoli. Znanih pa je le malo kipov, od katerih je eden kip boga Zeusa v Olimpiji, drugi pa kip Atine Partenos v Atenah, oba iz V. stol. pr. n. št. Kip vsemogočnega Zeusa je bil narejen iz slonovine, njegova obleka pa iz zlata. Glava grškega boga ima posebne značilnosti arhaičnega stila. V toku stoletij se je izgubila vsaka sled o tem Fidijinem delu. Našli so samo kopije majhnih dimenzij, ki ne dajo popolne predstave o nekdanjem kipu ogromnih razmer, ki je bil v Zeusovem hramu v Olimpiji. Ko so arheologi pred nedavnim odkrili kiparsko delavnico v Olimpiji, so na osnovi tega, ker so v njej našli kralje za zlato obleko, ugotovili, da je pripadala Fidiji.

V Olimpiji v zadnjem času tudi odkopavajo slavni olimpijski stadion iz IV. stoletja pr. n. št. Po besedah profesorja Kunzea je zdaj očiščena vsa tekmovalna steza in stadion je spet dobil svoj nekdanji videz.

ZA RAZVEDRILLO

— Dobro jutro, gospa Müller!
(Iz »Schweizer Illustrierte Zeitung«)

KRIŽANKA ŠT. 1

1	2	3	4	5	6
7					
8					
9			10	11	
	12	13			
14				15	16
		17	18		
19	20				
21					

Vodoravno: 1. smučarski reprezentant z Gorenjske (alpske discipline), 7. najmanjša kazen, 8. orodje, 9. okrajšani veznik, 10. najdražja voda, 12. brencelj, 14. krajevni narodni odbor, 15. latinski veznik, 17. optično steklo, 19. ljubitelj, 21. ptica pevka.

Navpično: 1. krajše ime za večji kraj na Gorenjskem, 2. bog pesništva in glasbe, 3. komad, 4. vrsta jedi, 5. osebni zaimek, 6. južno-ameriška pogorja, 11. ptica pevka, 13. nezdrav, 14. vodna žival, 16. teža posode, 18. ljubkovalno žensko ime, 20. mene.

Uspeh romunskih zdravnikov BOJ PROTI STARANJU

V Bukarešti je bil pred nedavnim sestankom tako imenovane romunske šole za podaljšanje fizične sposobnosti in starosti človeka. Romunski znanstveniki so že pred tem izzvali na svetovnih znanstvenih konferencah precej pozornosti z objavljanjem lastnih rezultatov za podaljšanje normalnega človeškega življenja. Romunska šola na čelu z akademikom Parhomom smatra namreč starost z vesmi njenimi zunanji znaki za neko vrsto boleznih organizma, proti kateri se je moč uspešno boriti. Romunski znanstveniki so iznašli zdravilo za ohranitev svežine človekovega organizma. Sestavljen je na osnovi novokaina. Svojo iznajdbo so romunski znanstveniki praktično pokazali v velikem inštitutu »Parhon« v Bukarešti, ki ima precejšnje število pacientov. Večina obiskovalcev tega znanstveno raziskovalnega inštituta je presenečena nad fizičnim videzom in sposobnostjo pacientov, ki so stari od 80 do 100 let.

Romunski znanstveniki sodelujejo tudi z drugimi znanstvenimi inštituti. Na nedavni konferenci so pregledali proces staranja človeka, patologijo starega človeka, obnavljanje človeškega tkiva, osvežitev kože, rast las in še vrsto podobnih znanstvenih vprašanj.

ZANIMIVOSTI

KARTOTEKA V GLAVI

Marko Zoričič, uslužbenec mestnega podjetja »Udarnik« v Drnišu ima nenavadno dober spomin. V tem podjetju namreč ni delavca ali uslužbenca, za katerega on ne bi vedel imena in priimka, številko osebne izkaznice in dan vstopa v službo. V tem podjetju pa dela okoli 400 delavcev in uslužbencev.

ČEZ PACIFIK

Rekordni polet je prav gotovo opravilo transportno letalo Boeing KC-135 »Stratotankers«, ki je v dvanajstih urah in pol brez vmesnega pristanka preletelo 13.135 km dolgo pot med Yokoto na Japonskem in Washingtonom v ZDA. Pri tem je omenjeno letalo letelo 10.500 do 12.000 m visoko in s povprečno hitrostjo 912 km na uro.

GUMIJEVI PROMETNI ZNAKI

Novost, ki je tako enostavna, da že zdavnaj ne bi smela biti več — novost... Neka zahodnonemška firma iz Hamburga je pričela izdelovati gumijeve prometne znake, ki so trajnejši od kovinskih. Pri splošni rabi takšnih znakov, bi odpadla marsikatera nerodna nezgodal

Oblečen v specialno obleko sedi tale bodoči »vsemirski potnik« v posebni kabini raziskovalne postaje. V kabini so takšni življenjski pogoji, kakršni bodo v letalu, s katerim bo poletel v vesolje. Razen številnih drugih nevarnosti mu utegne delati preglavice tudi visoka temperatura, proti kateri se mora zavarovati s primerno, dobro preizkušeno obleko.

ROMAN
II. del
5

VIGENCI

Mimi
Mašenek
Konič

Potem pa večer, ko jo je skušal ljubkovati... Drgetala je pod pritiskom njegove roke, tiste pohabljenе desnice, ki je v rovtu podrezala vrh. Stiskala je ustnice, da bi ne kričala, bila je vsa trda od groze in gnusa. Dominik je čutil njen odpor. Nekega večera je privrelo iz njega:

»Kakšna žena pa si? Nuna bi bila postala!«

Zavrnila ga je mrzlo, sovražno:

»Ko bi bila vsaj postala!«

Bil je osupel. »Saj me sovražiš,« je rekel.

Sploh mu ni odgovorila.

Kmalu potem se je preselil iz skupne spalnice v kamro. Srečavala sta se malone kot tučja in ljudje v trgu so začeli govoriti o razdoru med njima. Ana je v dvignjeno glavo prenašala sramoto. Kadar je čutila, kako prežeče jo prebadajo žgoče Dominikove zenice in da čaka besede, ki naj poravnata spor, se je v njej kakor struna napela kljubovalna volja in uporno si je dejala: »Čakaš, toda jaz se ne bom ponižala! Dostikrat sem se že, tokrat pa ne boš dočakal! — Tako razmerje ni moglo trajati brez konca in kraja, toda laže je bilo prenašati sramoto kot skupno življenje z njim.

Tiste čase jo je tako pritisnilo k tlom, da je iskala tolažbe pri stricu Filipu. Tega bi prej za vse na svetu ne bila storila.

Našla ga je močno postaranega. Udarci zadnjih let in starost sta strogemu janzenistu spremenila pogled na življenje — nič več ni tako ostro obsojal greha. Ana mu je povedala vse po resnici, tudi tega ni zamolčala, da je Dominik najbrž morilec njenega brata. Starec jo je spokojno poslušal, potem pa ji je svetoval, naj se vrne domov in skuša urediti tako, da ne bo konec slabši od začetka.

Ana je bila razočarana — na tihem je upala, da bo imela v stricu zaveznika pri Dominiku. Zdaj pa ji je svetoval, naj molči in živi z njim, kot bi nič ne bilo! Ko je razmišljala o tem, je motno zasluhla tragedijo stričevega življenja. Vedela je, da ni marala biti duhovnik in je kljub temu bil. Morda je bili zato tako goreč in neprizanesljiv, ker se je bal vsake popustljivosti, ki bi utegnila njega samega zavesti. Zdaj pa, ko se je bližal grobu, je postal ves mehak. Morda je našel, da je bilo njegovo strogo življenje zgrešeno in zato uči njo odpustiti. Ko pa je premislila vse do kraja, je spoznala, da ji je vendar svetoval najboljšo. Imela je sina in že zaradi njega je morala potrpeti in molčati. Vse preveč je bilo na prevesi, da bi se bila smela zaletavati.

Stric Filip je kmalu po njenem obisku umrl. Malemu Pavlu je volil pet tisočakov, vse ostalo je dal nekemu dobrodelnemu zavodu. Mnogo let pozneje je videla spominsko ploščo, ki jo je dobrodelni zavod vzdal svojemu dobrotniku. Ana pa se ga je pogosto spominjala in bilo ji je težko, da je odšel iz njenega življenja, ki je bilo zdaj še bolj prazno.

Ko je bilo Pavlu nekako deset let, je Ana stala na jezu in se hotela utopiti. Nihala je nad vodo kot pijana in vedela samo to, da ne more več živeti. To je bilo takrat, ko je zvedela, da ima Dominik otroka s Sončevo Marjeto, vnučinko starega trškega pota Sonca, ki je že davno prej umrl. Dekletu je bilo komaj osemnajst let, delala je v Gašperinovih vigencih in imela je fanta, Grošljevega Franceta, ki je odšel v nemške kraje za zaslužkom. Dominik je storil kakor drugi bogatinci, kadar so se kam zapletli: dal je dekletu tisoč goldinarjev dote in Marjeta je za ta denar kupila od Heterija bajto, v kateri so Sončevi stanovali. Ano pa je sramota tako grizla, da je šla na jez. Delavci so jo opazili na jezu in jo siloma odvedli proč. Trgala se jim je iz rok in jokala, potem pa je ležala v postelji in ob njej so bile ženske, ki so jo tolažile. Sredi noči, ko se je vrnil Dominik in vprašal po njej, je začela

kričati, kakor hitro ga je ugledala med vrati. Vpila je kot obsedena, Dominik pa je skomignil z rameni in se umaknil. Dolgo, dolgo je trajalo, preden se je umirila in še dalje, preden je odpustila Dominiku. Pozabila mu ni nikoli.

Vse to je zdaj že daleč, zelo daleč in neumno je, da ona, stara žena, razmišlja o teh rečeh. To je pač zato, ker je sama. Kadar je človek sam, se prikrajdejo k njemu sami težki spomini.

Ura v zgornji hiši je bila enajst. Ana je vstala in odšla v posteljo. Nihče se še ni vrnil domov. Ana je v postelji začela moliti za rajne starše, za Aleša, za strica Miklavža in strica Filipa, za teto Zgončovo, za... Sredi molitve se ji je zazdelo, da se je zmotila in je začela spet od kraja. Preden so se oni vrnili, jo je zmogel spanec.

II

Pavle in Vida sta prišla nekoliko pozno v šolo. Pevci in igralci so se že zbrali. Zbor je stal na odru, upokojeji naučitelj Jeršin pa je ravno dal na harmoniju »glas«, ko sta vstopila. Potem je vzdignil taktirko, ugledal Pavla in se učiteljsko razjezil.

»Točnost, dragi moj, točnost! Kam bi prišli, če bi vsi zamujali? No, vzemi note in stopi v zbor!«

Pavle je pomežiknil dekletom, ki so sedela na šolskih klopih in čakala, kdaj se bo začela skušnjava za igro. Dekleta so se zahihitala in se razmaknila, da je Vida sedla mednje. Potem so poslušala petje. »Bodi zdrava, domovina, mili moj slovenski kraj, ti prekrasna, ti edina...« Bilo je nekam slovesno in malce dolgočasno. Potem pa je postal smešno. Jeršin se je razjezil zaradi nekega napačnega glasu, tolkel s taktirko po harmoniju in grozil, da bo odšel. Zaradi njega lahko prireditev tudi propade! Potem se je spet umiril in zdaj je šlo bolje. Šolskiško omledno je hvalil pevce.